

NÎŞGEHA HESRETÊ

Helbest

Dr. Ednan Bozan

2026

Helbest

Nîşgeha Hesretê

Dr. Adnan Bozan

Îlon 2026

Êdî ez li welatekî bêkes û berdayî nagerim...
 Belkî li dilêkî digirim ku dûrahiyan nexerab kiribe.
 Ji ber ku welatperestî ne ew e ku tu ji axê dûr bibî,
 belkî ew e ku tu wê di hundirê xwe de hilgirî,
 û di sînga xwe de
 cîhekî nedîtî ku ji bo vê giraniya hemûyan têr be.
 Ez dimeşim...
 Û di hundirê min de aliyek heye ku nexşeyan rê nîşan
 nade;
 aliyek ku her car ez nêzîkî wî dibim,
 jiyan min ji wî dûrtir dike.
 Ji ber ku ez dinivîsim...
 ne ji bo ku ez tiştên borî vegerînim,
 belkî ji bo ku ez ji tunebûnê re bedenek bidim,
 û ji bo ku li dû xwe şopa hesretê bihêlim,
 da ku ew tiştê ku min hez dikir
 nebibe mirinek bê şahid.

PÊŞKÊŞÎ

Ji bo wan kesên ku dilên xwe li ser deriyê rêwîtiyê hiştin,
û çûn, welatên xwe di çenteyên ku nayên dîtin de hilgirtin.

Ji bo diya min...

Ji bo rûyekê ku hîn jî li pencereya tunebûnê dijî,
û ji bo her dilê ku rê wî winda kir,
paşê ew di helbestekê de dît.

Naverok

Sernav	Rûpel
PÊŞGOTIN	11
1- NÎŞGEHA HESRETÊ	14
2- EZ WESTIYAM	16
3 - MERSIYA ÊŞA DAWIYÊ.....	20
4- EZ DI ÊŞA WELATÊ DE DIMIRIM	22
5- EZ DI ÊŞA WELATÊ DE DIGIRÎM	27
6 - JI KUDERÊ DEST PÊ BIKIM?.....	32
7- ŞEVEK BÊDENG.....	38
8- ŞEVEK BIRÎNDAR.....	44
9- DÛVÇÛN RÊÇA DÛMANÊ.....	47
10- BAJARÊ RUHÊ NEŞIKÎNIN.....	53
11- KES JI MIN ZÊDETIR JI MIN NIZANE.....	57
12- RÊYA DILÊ TE LI KUDERÊ YE?.....	63
13 - EZ DIXWAZIM BIZANIM.....	70
14- ŞÎRETÊN WELAT JI ZORDARAN RE	79
15- ÊŞA HELBESTÊ.....	86
16- JI BO DILÊ KU HESRETÊ WESTANDIYE	94
17- MIROV... DAWÎN WELAT.....	100
18- Dema ku tenê siyê min ma	107
19- Ey Kurdî	116
20- Ev eya ku ji rêwîtiyê ma	119
21- DIGRÎM EY DEM	122
22- Dema ku ez êşa xwe bi demê re parve dikir.....	126
23- EZ DIXWAZIM BIZANIM.....	130
24- LI JORÊ LINGÊ MIN	138
25- YA XWEDANA BIRÎNÊN MIN.....	142
26- WERIN	150

27- DEMA KU TU JI NEBÛNÊ VE SERDANA MIN DIKÎ.....	159
28- DI NAV HÊVÎ Û NEHÊVÎYÊ DE	163
29- EZ LI DERÎ ZAYÎNA DÎROKÊ ME	171
30- LI VIR	181
31- Welatek di navbera T û S de winda bû	188
32- Hewaya Evîna Te	193
33- Welatê min... Rûyê Helbestê	197
34- Li Piştê Derî Temenek Tevahî He	202
35- ŞEVA SÎTIYA	213
36- Dema ku ji te tenê nebûn dimîne	217
37- Îlon, Dawîya Rêwîtiyê	230

PÊŞGOTIN

Hesret ne tenê ew e ku em tiştên ku ji dest dane bîr bînin; belkî ew e ku em, piştî derengmayînê, kifş dikin ku hin tiştên ku me guman dikir em li pişt xwe hiştine, ew bûn ku me di rê de hilgirtin.

Em cihan û deveran bi tevahî naçûnin; dever li pêşî me ji me dûr dikevin, paşê di ruhê me de odeyekê dihêlin ku kesek lê najî. Ji wê gavê û pê ve, mirov heta li hemberî deverên ku nehatiye ji wan derketin jî biyanî dibe, û dilê wî dibe welatekî paşxistî; her car ku hewl dide tiştek di hundirê wî de bicih bibe, ba-yek ji aliyê borî ve tê û derbas dibe.

Belkî herî dijwar aliyê tunebûnê ew e ku ew tiştan nakuje; belkî wan ewqas zindî dihêle ku jibîrkirina wan ne mimkûn dibe. Dayik di bîhna sibehê de dimîne, mal di siya pencereyekê de, zarokatiya di lerza rê de, û welat di wê dûrahiyeke nezêl de dimîne ku di navbera wê tiştê ku diviyabû bibe û wê tiştê ku qet nebû de ye.

Ji vir ve ev helbestan ji dayik bûn.

Min ew nenivîsandine da ku demek şikestî vegerînim, ne da ku welatekî dûrketî vegerînim, û ne jî da ku ez hesretê razî bikim ku aram bibe; ji ber ku hesret, gava digihîje kûrahiya xwe, êdî ne êşek e ku dikare were dermankirin, belkî dibe awayekî din ê hebûnê. Mirov di nav wê de dibe du nîv: nîvek di niha de dijî, nîvekî din jî heta hetayê li cihêkî dimîne ku nexşeyên erdê nagihîjin lê.

Ji ber vê yekê helbest ji bo min ji peyvan zêdetir bû. Ew hewldanek bû ku tiştê ku nayê rizgarkirin rizgar bikim; ku ji tunebûnê re zimanek bidim, ji wendabûnê re bîranînek, ji bédengiyê re pencereyek, û navên dawî yên tiştên ku çûne bînim berî ku jibîrkirin wan bi temamî bifetisîne.

Û di kûrahiya hemû van tiştan de, pîrsek hebû ku qet dev ji vegerîna bernedida:

Gava deverên ku mirov bi wan xwe nas dikir li dora wî hilweşin, ji mirov çi dimîne?

Belkî helbest dimîne.

Û belkî tenê ew ronahiya nerm dimîne ku mîna şemek tenê li dawîya derbasgehek dirêj e; rê ronî nake, lê nahêle tarîtiyê bibêje ku rê qet tune bû.

Ji ber vê yekê min navê wî kir:

«Nîşgeha Hesretê».

Li vir nîşgeh tenê cihê nimêjê nîne; ew aliyê ye ku dil ber bi wî ve dibe gava hemû alî bêdeng dibin. Ew cihê ye ku mirov li ber tunebûna xwe radiweste, ne ji bo ku ji wê vegeê bixwaze, belkî ji bo ku qebûl bike ku hin tunebûn êdî bûne beşek ji pêkhatiya wî.

Di vê diwanê de xwîner dê welatekî temam nekare bibîne, ne jî hesretê aram û ne jî bîranînek ku bizane çawa bixewîne. Ew dê zilamekî bibîne ku di nav xirabiyên tiştên ku hez kiriye de dimeşe; di sînga xwe de bermahiyên malekê, dengêkî dayikê, siya rêyekê, jinek ku belkî qet nehatiye, û welatek ku belkî êdî zarokên xwe nas nake hilgirtiye; paşê bi peyvan hewl dide perçeyên ruhê xwe kom bike, wekî mirov şûşeya pencereyekî şikestî kom dike; ne ji bo ku pencereyê wek berê vegeêrîne, belkî ji bo ku piştrast bike ku rohnî rojekê ji vir re derbas bûye.

Ez li derveyî hesretê li ser hesretê nanivîsim;

Ez ji hundirê wê dinivîsim.

Ji wê cihê ku nayê dîtin; li wir bîranîn bi birînê, evîn bi wendabûnê, welat bi koçberiyê re tevlihev dibin, û borî êdî ne tenê ew tişt e ku qewimî û dawî bû, belkî ew tişt e ku her car em difikirin ku ji wê derbas bûne, di hundirê me de dîsa û dîsa qewimînê berdewam dike.

Belkî helbest di bingehe xwe de ne lêgerîna bedewiyê ye, wekî tê gotin; belkî lêgerîna wateyê ye gava rastî nikare wê ji me re bide.

Ji ber vê yekê helbest ji bo min bû maleke dawî ku koçberiyên nikarin hilweşînin, pencereyek ku xerîbiyê nikare bigire, û dengê ku piştî ku her tişt bêdeng dibe jî berdewam dimîne.

«Nîşgeha Hesretê» ne diwanek e li ser borî;

**ew li ser wê beşê mirov e ku zindî dimîne, heta piştî ku
cîh dimire.**

Û helbest ji bilî vê çi ye?

Parastina vê beşê ji mirinê.

Dr. Adnan Bozan

NÎŞGEHA HESRETÊ

Di nîşgeha çavên te de
ez ji bo hesretê serî ditewînîm,
û ji dilê xwe
toza dûrahiyan radikim,
û şeva te
bi lingên tazî derbas dibim,
wekî kesek ku vedigere
bo lêdana xwe ya yekemîn,
piştî ku wê di rê de
winda kiriye.
Çavên te
du pencere ne,
ku li welatekî dinêrin
ku ez nizanim çawa navê wî bidim;
her car ku ez nêzîkî wî dibim,
nexşeyên dinyayê ji min dûrtir dibin,
û koçberî tengtir dibe,
heta ku dibe
odeyek di sînga min de.
Ez tînim ba te
ji dawiyên hemû aliyan,
û di berîka min de
heyvek şikestî heye,
û di gavên min de
salên tunebûnê ne,
ku deriyên xwe winda kirine
û hîn jî li malekê digerin.
Ey jinê ku navê te
min di nav ribên helbestê de veşartiye,

her car ku ez gazî te dikim,
deryayê di xwîna min de radibe,
û êvar dîsa tê
û bêhna malekê tîne
ku ba wê ji bo kesên çûyî
vekirî hiştiye.
Ez tenê li te nahesirim;
ez li wî zilamî jî dihêsim
ku ez bûm,
dema ku destên te
li ser milê min
aramîna hemû dinyayê
didan,
berî ku dilê min
zimanê tunebûnê fêr bibe.
Û gava alî li min teng dibin,
ez vedigerim ber çavên te,
wekî xerîbek ku rê wînda kiriye
û di çavên evîndara xwe de
welatek dîtiye,
welatek ku pêdiviya wî bi pasaportê nîne,
û ne sînor ne jî nexşe
ew diparêzin.
Û di nîşgeha çavên te de,
ez rizgariyê naxwazim;
ji min re têra ye
ku ji bo hesretê serî bitewînim,
û dilê xwe bihêlim
wekî nimêja dawiyê
li ser pragê tunebûnê...

EZ WESTIYAM

Ez westiyam...

Wekî ku ez li derveyî navê xwe dimeşiyam,

û temenê xwe li ser milê xerîbekî

digirtim ku min nas nedikir...

Wekî siya ku ji laşekî kevn derketibe

û rêya vegerê bo rûmeta xwe ya yekemîn

ji bîr kiribe.

Ez gelek westiyam...

Ji vê rêwîtiya ku ne dişibe rêwîtiyê,

belkî dişibe daketina hêdî-hêdî

ya hundirê min,

li wir ne erd heye ku gavên min

sabit bike,

ne jî ezman heye ku êşa min

vegêrîne min.

Ez westiyam ji jiyaneke bê nav...

Ji bajarekî ku gazî min dike,

paşê li derî min înkâr dike.

Ji rûyên ku li ber min derbas dibin

wekî ez vala bûm di bîranîna wan de.

Ji neynikê ku her car ez nêzîkî wê dibim,

ez paşde vedikşînim...

Ji xuyabûna xwe gavên xwe

ber bi paş ve digirim.

Ez westiyam ji êşa hêviyê...

Ji wê ronahiyê ku xwe di cilê sozê de veşêre,

paşê li nivê tarîtiyê

min tenê dihêle,

wekî hêvî ne ji bilî rêyekî xweş

ji bo xwînrijandinê be,
û birînek ku dizane
çawa xwe xemilandinê
da em jê nefret nekin.
Ez westiyam ji ah û ofên demeke bêber...
Ji demeke ku ji bilî bêhêvî û birînan
tiştek din nafirîne...
Ew di sînga min de mezin dibin,
heta ku dibin welatekî ji şikestîne.
Demek ku ji min re derbas dibe,
bêyî ku bi rastî derbas bibe...
Û min li cihê xwe dihêle,
lê ez her roj
di hundirê wê de pîr dibim.
Ez westiyam ji hawara şevê...
Gava bîranîn deriyên xwe
bi carekê vedike,
navên ku min guman dikir mirine
ji wan derdikevin,
û dengên ku berê ji min re digotin:
«Bimîne»...
paşê vemiryan,
wekî ronahiyekî tirsonek
di destê ba de vemire.
Ez westiyam...
Heta westîn di sînga min de
dest bi nefesê kir,
ne wekî tiştekî derbasdar,
belkî wekî hevalekî
ku demeke dirêj
di laşê min de maye.

Û ji dara qederê
ku siya wê tune ye...
di nîvê ruhê min de şîn dibe,
her roj pirsêkî nû
berhem dide,
û bersiv berî ku bigihîje
pêjandinê dikeve,
wekî qeder min dinivîse
û paşê înzeya xwe jê dibe.
Ez westiyam ji kêfa hêvîkirinê...
Ji wê mirajê ku şêwaza avê
bi başî nîşan dide,
em ber bi wê ve direvin
da ku xwe rizgar bikin,
paşê kifş dikin ku
her çiqas nêzîkî wê bûn,
ewqas zêdetir diavêtin.
Û ku em di hêvîkirinê de
bi hêdî û bi awayekî xweş
xwe winda dikin.
Ez westiyam...
Ji rêyên ku naçin ber min,
û ji deriyên ku di şêwazê de
dişibin min,
lê li ber rûyê min digirin,
wekî ku ez di bîranîna wan de
tunebûm.
Wekî dinya her car
bi mebest min diceribîne
ku ez çiqas ji bîr hatim.
Ez westiyam ji xwe...

Gava li ser beriya wateyê
radiweste û naçe pêş,
û gava digirî...
û nizane girî ber bi kîjan alî ve diçe,
û gava pirs di hundirê wê de
zêde dibin,
heta ku ji bersivan
girantir dibin.
Hîn jî dimeşim...
Wekî ku ez li xwe digirim
di nav vê xirabûna aram de,
wekî rê nehatibe afirandin
da ku min têk bibe,
belkî da ku hînî min bike
çawa li hemberî her tiştî
hîn jî bimînim.
Ey temen...
Heke tu ji pişt vê westînê
min dibihîzî,
hinekî ji giraniya xwe kêr bike.
Ji ber ku ez ne lehengê şerekî me
li dijî demê,
ne jî efsaneyek im
ku jêhatî be ji rizgariyê.
Ez tenê...
mirovek im
ku gelek westiya ye
û hîn jî cihêkî nedîtiye...
ku dikare lê
vê dilê ku rê ew westandî ye
bihêle.

MERSIYA ÊŞA DAWIYÊ

Çend caran min hewl da ku jiyana xwe
di nav destên xwe de bigirim...
Lê ew ji destên min derket,
wek çivîkekî ku baskên wî şikestî ne,
ku ji destê min zêdetir
ji valahiyê ditirse.
Û ez dîroka jidayikbûna xwe ya bêhêvî dixwînîm...
Wekî ku ez di deftera tunebûnê de digirim...
li pey sedemek tenê...
ku êşa min kêr bike.
Lê ez tiştê nabînim...
Ji bilî navên ku ji bîranîna min ketine,
û rojên ku berê dişibin min...
paşê di yekem şikestîna de
min li tenê hiştin.
Û min xewn û hêviyên xwe di gulê biharê de dixwest ku
biçînim...
Lê bihar ji min dûr bû,
wekî sozê ku ji bo kesekî din hatiye nivîsandin.
Ji ber vê yekê her tiştê ku min di dilê xwe de çandibû
hişk bû,
wekî erd dixwest
rûmeta min ji bîr bibe.
Çend caran min dixwest...
dara qedere min kesê bibe...
Lê rehên wê ji tirsên min
û ji tevliheviya rojên min
xwarin...
Dema ku ez nizanibûm

ber bi ku ve biçim.
Ji ber vê yekê ez li binê wê mam...
wekî siyayek ku fêkî nade.
Û çend caran ez hêsirên xwe
di girîna şevê de veşartin...
da sibeh min
bi rastiya xwe şiyar neke,
û heyv min
li hemberî xwe hilweşiyayî
nebîne.
Ez ji bo tarîtiyê dikeniya...
Û êşa xwe dihêlim
bi tena serê xwe
min binivîse...
bê şahid...

EZ DI ÊŞA WELATÊ DE DIMIRIM

Ey hûn kesên ku li ser axa çîrokê
derbas dibin...

Hinekî bisekinin,
ji ber ku ev toz
toza rêyekê nîne,
belkî pelên dilan e
ku şewitîn,
da ku navê welatê bimîne,
û ji bo rojê
pencereyek hebe
ku li ser çiyayan temaşe bike.

Ez Kurd im...

Ew kesê ku demeke dirêj
li ser balgê ba
razayî bû,
û gava şiyar bû,
dîrok dengê wî dizivî,
û tenê bilûr ji wî re hişt,
da ku di rêgehên dûr de
bi tenê bigirî.

Ez kurê wan çiyayan im
ku şoreşgeran veşartin,
wekî dayik zarokê xwe
ji kêrên şevê diparêze.

Û ez kurê wan çeman im
ku her car ku cenazeyek dibînin,
bi avê dişon,

da ku bêhna mirinê
negihîje ezmanê.
Heke rojekê ez bimirim...
Ji kerema xwe ji bo min
di meydana de peykerek nekin;
ji ber ku peyker gorên rawestî ne,
û ez ji rawestan
li ser sînorên hêvîkirinê
westiyam.
Navê min nekevin
nav nivîsên bazirganiyê,
û nekin wêneya min
axaftina siyasî,
ku ew kesên ku welat firotine
li ber wê dest lêdin,
paşê li ber kamerayan
jê re digirîn.
Min bihêlin...
Wekî ronahiya rojê
ku bi hêdî çiyayên welatê min
hilkişiya,
û ji gundan derbas bû,
nan di tenûrê de şiyar kir,
û stranên kevn
dîsa da şivanan.
Min bihêlin...
Wekî genimêk,
ku şer wê şikand,
lê di dilê xwe de
hîn jî razê demsalên
parastî.

Ez nebûm pêxember,
ne jî siwarê efsaneyên hesinê;
ez tenê
zilamek bûm
ku welatekî birîndar
di çenteya dilê xwe de
hilgirt...
û dimeşiya.
Û çiqas min meşiya...
Min meşiya heta ku lingên min
bûn du nexşeyên westînê,
û heta ku şev
navê min
ji hevalên min
baştir nas kir.
Min bajaran dîtin
ku hêdî hêdî
dihatin kuştin,
û min zarok dîtin
berî wextê xwe mezin dibûn,
wekî şer
dayikekî dijwar bû.
Min jin dîtin
ku welat li ser piştên xwe
hilgirtin,
wekî dar di nav bahozê de
hêlînên çivîkan
hilgirin.
Lê ez...
tevî vê hemû xirabiyê,
hîn jî bawer dikir

ku welat tenê alayek nîne;
belkî nanê dayikê ye,
bêhna axê ye,
û dengê şivanekê ye
ku di dema rojavabûnê de
vedigere.

Min bawer dikir
ku welatên ku bilûr
dihênin dinyayê,
namirin,
û gel dikare
hezar caran têk bibe,
lê bîranîna xwe
winda nake.

Ji ber vê yekê...

Gava mirina min were,
wêneyê min
li ser dîwarên westiyayî
nekin,
û bin wê nenivîsin:

«Li vir helbestvanekê xemgîn hebû.»

Tenê bibêjin:

«Mirovek ji vir derbas bû,
mirovê ku welatê xwe
ji xwe zêdetir hez dikir,
û hewl da
di vê şeva dirêj de
pencereyek ji bo rojê
biçîne.»

Paşê min bihêlin biçim...

Wekî straneke kevn a Kurdî

ku ji dilê dayikekê derket,
dayika ku hêsirên xwe
di keviyê cilê xwe de
veşartibû
û distirî...
da ku zarokan
dengê şikestina dinyayê
nebihîzin.

EZ DI ÊŞA WELATÊ DE DIGIRÎM

Welatekî min tune
ku ez bikaribim li ser dîwarekî
bihêlim...

Ne jî nexşeyek heye
ku ez bi tiliya xwe
nîşanî wê bidim
û bibêjim:

«Li vir ez zarok bûm...»
Ez kurê aliyên winda bûyî me,
kurê ba me,
dema ku tenê
di navbera du çiyayan de
dixew e...

Û kurê hesretê me,
dema ku dibe
dînekî veşartî
ku padîşahiyan jê ditirsin.
Ey welatê min...

Tu yî ku wekî birînek
di kêleka dîrokê de
rûniştîyî,
çend caran...
wan hewl da ku te bifetisînin,
lê tu rabûyî
wekî giyayekî kovî
ku sîngê keviran
diqetîne.

Û çend caran...
gundên te şewitandin,

lê dûman hilkişiya
ber bi ezman ve,
wekî nimêja gelêkî
ku ji bilî axê
perestgehek nedîtibû.
Ez Kurd im...
Ew kesê ku ji dayik bû
bi straneke nîvco
di devê xwe de,
û di dilê xwe de
goristanek hilgirt.
Dema ez zarok bûm,
dayika min
tirsê di keviyê cilê xwe de
veşartibû
û ji min re digot:
«Razê, lawê min...
şev derbasdar e.»
Lê şev
ne derbasdar bû...
Demeke dirêj
di pencereyên me de
rûnişt,
nanê me dixwar
û zarokên me fêr dikir
çawa mezin bibin
bêyî ku zarokatiyek hebin.
Ey welatê min...
Çiqas tu dişibî bilûrê.
Herdu jî
dengê xwe

ji qulikan derdixin.
Û herdu jî...
her car ku hewl didin
bistrên,
digirîn.
Ez ji bo te digirîm...
Ne ji ber ku tu têkçûyî,
belkî ji ber ku tu westiyayî
ji hilgirtina vê dinyayê
li ser milên xwe.
Ez ji bo te digirîm...
Ji ber ku çiyayên
ku berê navên şoreşgeran
diparastin,
niha hejmarên gorên
diparêzin.
Û ji ber ku çemê
ku berê jiyanê
belav dikir,
niha rûyên kesên xeniqî
ber bi koçberiyê ve
hilgire.
Ez ji bo te digirîm...
Ji ber ku jinên
ku berê sibehê
li ser kincên zarokan
dixemilandin,
niha navên winda bûyan
dixemilînin.
Û ji ber ku şivanên
ku berê zimanê ewr

dizanîn,
niha alîyê guleyan
dizanin.
Ey welatê min...
Her tişt di te de
dişibe helbestekê
ku şer wê parçe kiriye.
Mal...
deriyên digirîn.
Kol...
lingên bê siyê.
Dar...
dayikên rawestî
li ser gorên zarokên xwe.
Heta roj jî,
gava li ser çiyayên te
derbas dibe,
xuya dike
wekî tabûtek ji ronahiyê
hilgirtibe.
Lê ez...
tevî vê hemû xirabiyê,
hîn jî bawer dikim
ku gel namire
dema têk dibe,
belkî dima
dema stranên xwe
ji bîr dike.
Ji ber vê yekê...
her car ku koçberî
li min teng dibe,

ez pencereyek
ji bo bilûrê vedikim
û dihêlim dilê min
bi lingên tazî
di zeviyên bîranînê de
biçe.
Ez ji dinyayê
tenê welatek dixwazim,
ku li wir zarok
ji navê xwe
netirsin,
û dayik neçar nebe
ku xemê
di cilên êvarê de
bidûze.
Û gava ez bimirim...
Wêneyê min
li meydana
bilind nekin.
Min bihêlin...
Wekî ewrêkî Kurdî
ku li ser çiyayan
derbas bû,
paşê di çavên şivanan de
helî.
Û tenê bibêjin:
«Li vir
zilamek hebû,
her car ku hewl da
helbestek binivîse,
welatek ji xwînê
rijand...»

JI KUDERÊ DEST PÊ BIKIM?

Ji kuderê dest pê bikim?

Tu helbest î

ku zimanê min winda kiriye...

Û ba yî

ku her car ku ji dilê min re derbas dibe,

salên min ên hişk

belav dike,

û di wêrankirina ruhê de

genim û pencereyan

şîn dike.

Ji kuderê dest pê bikim?

Ji çavên te,

yên ku dişibin welatekî

ji sirgûnê vegeriyaye,

bi bêhna nanê

û hesretê barkirî?

An ji dengê te,

dema ku dadikeve ser dilê min,

wekî Xwedê muzîkek

şandiye

da ku vê dinyayê

dîsa bi xwe re

aşti bike?

Ji kuderê dest pê bikim?

Tu agir î

ku damarên min

dagir dike,

û baran î

ku tîna ruhê min
vemirîne.
Tu hem agir î
hem jî çem...
Hem rizgarî yî
hem jî helak...
Û di navbera van herduyan de,
ez wekî bajarekî rawestiyam,
ku cara yekem hîn dibe
çawa wêrankirinê hez bike,
gava ji destên te were.
Tu tenê jin nînî
ku ez hez dikim...
Tu erdhej î
ku erdê min
dîsa rêz kiriye,
û ew şewqê tund î
ku bê tirs
min kişand ber bi te ve...
Bê tirs...
Bê şîretan...
Û bê daxwaza rizgarbûnê.
Ez bi aqilê xwe
ji te hez nakim,
ji ber ku aqil
li ber te tirsonek e,
û dizane ku jinek wekî te
bi mantiqê nayê şîrovekirin,
belkî divê were jiyîn,
wekî dînîtiyê tê jiyîn,

û wekî bahozê
ku daran ji kokên wan
derdixe,
lê ezmanê paqijtir
li dû xwe dihêle.
Ez ji te hez dikim...
Bi her hucreyek
ku di laşê min de
dihejite,
bi her lêdaneke dilê min...
ya ku hewl dide
ji te rizgar bibe,
lê zêdetir
di nav te de
dikeve.
Û bi hemû rêyên
ku min li ser dilê xwe
girtibûn,
paşê tu hatî...
Û bi gulêkê
wan vekirî.
Her car ku tu nêzîk dibî,
dem hinekî raweste...
Wekî saet
ji derbasbûna nêzîkî te
şerm dikin,
û hemû dinya
dibe tu...
Û tu tenê.
Tu dînîtiya min î...

Ew dînîtiya xweş
ku min bawer dike
jiyan dikare
ji destdanekê dest pê bike...
Ji nihêrînekê...
Ji jinekê
ku li ser wêrankirina zilamekî
diçe,
û wê
diguhêre daristanekê.
Tu hînbûna min î
û herî xweştirîn şikestinên min...
Ji ber ku ew kesên
ku ji jinek wekî te hez kirine,
bi tevahî
rizgar nabin;
belkî ji evînê derdikevin
hestiyar,
û ronîtir.
Dema tu dikenî...
Ez hîs dikim ku şev
rûmeta xwe
winda dike,
û heyv tenê
çirayeke biçûk e
di yek ji kolanên
çavên te de.
Û dema tu hêrs dibî,
tiştên li dora min
dihej in,

wekî ku gerdûn bizane
ku jinek tenê
dikare hewayaya zilamekî
bi tevahî biguhêre.
Çawa dikare peyvên min
te bigirin?
Û çawa dikarin peyvan
vê pêlava agirê
bigirin?
Tu ji ziman mezintir î,
û ji helbestan firehtir...
Heta helbest jî,
dema te dibîne,
hîs dike ku
kêm e.
Ez ji te hez dikim...
Wekî ku mirovê xeniqî
ji dawî nefesa hewayê
hez dike,
û wekî ku erd
piştî sedsalekê zuhabûnê
ji baranê hez dike,
û wekî ku kesê sirgûn kirî
ji yekemîn pencereya xwe
hez dike,
dema ku vedigere welatê.
Ez ji te hez dikim...
Ji ber ku te dilê min
dîsa bawer kir
ku wêrankirin
dawiya rê nîne,

û ku hin jin
tên jiyana me,
ne tenê ji bo ku em
ji wan hez bikin,
belkî ji bo ku
me ji nû ve
biafirînin.

ŞEVEK BÊDENG

Di şevê de
ku navê wê tune ye...
Ez nêzî bêhna te dibim...
Wekî ku ez xwe
ji tunebûna xwe
dîsa vedigirim,
û dilê xwe
li ser agirê hêdî
datînim,
da ku hîn bibe
çawa hez bike...
Bê ku carekê
hemû bişewite.
Di tenêtiya xwe de...
Ez ji xwe re
li ser te vedibêjim...
Wekî ku ez laşê xwe
ji nû ve dinivîsim,
û ruhê xwe
ji toza bajarên dûr
dişom.
Çavên te...
Di bîranîna min de
ne tenê derbas bûn,
belkî li ser sînga min
rûniştibûn,
wekî du agirên
ku ne vemirin
û ne jî lêborînê dixwazin.

Û qameta te...
Sîya ramanekê ya xweş bû,
ku li pêşiya min
diçû,
û li westîna axê
di gavên min de
nenihêrî.
Tu di nav xwîna min de
derbas dibûyî,
wekî baran
di nav dara tî de derbas dibe,
û ez dibûm
zêdetir kes...
û di heman demê de
zêdetir birîndar.
Û ez dizanim
ku destên te
tenê dest ne bûn,
belkî sehneyek biçûk bûn,
ku li ser wê
hemû îhtîmalên
bextreşîya min
xwe amade dikirin.
Û porê te...
Zêr bû
ku ji ewrêkî dûr
diherikî,
rojê li ser dîwarên
çavên min
dida rawestan,

û min bê parastin
li ber ronahiyê
dihîşt.
Tu di hundirê min de
diçûyî,
ne tenê wekî evîndarekê,
belkî wekî qederekê
ku li ser navê min
xwe diceribîne,
carekê piştî carekê.
Di bêdengiya şevê de...
Dilê min
bi dilê te re
diaxivî,
bi zimanekî
ku dev dixwaze jê re tune be,
zimanekî ku
dişibe lerizîna tiştan
dema rastî wan
dest lê dide.
Her tiştê di min de
di nav te de
veşartî bû,
wekî ku laşê min
ji te hîn bû
wateya tunebûnê,
û wateya ku hebûn
dikare bibûre
birînek xweş.
Bêhna te...

Deriyên şevên
bi kulîlkan
ji min re vedikirin,
û ez ronahiya xwe
vedimirim
da ku te baştir bibînim,
û dihêlim hêsirên min
bi tena serê xwe
li ser rûyê min
biçin,
wekî ku rûyê min
welatekî bê sînor e.
Dengê te...
Tenê deng ne bû,
belkî stranek bû
ku di guhê min de
radizî,
û her car ku hesret
bi navê min derbas dibû,
şiyar dibû.
Û di nav destên te de...
Min aramiyek dît
ku dişibe aramiya dinyayê nîne,
aramiyeke hêsan şikestî...
Lê têra wê hebû
ku ez ji xwe
rizgar bibim.
Em ji stêrkan re
dikenîyan,

û li ber wan
wekî du zarokên winda
dixuyiyan,
ku di kincê şevê de
xwe veşartibûn,
û bi kenekî biçûk
ji xemê lêborîn
dixwestin.
Evîn di navbera me de...
Evînekî asayî ne bû...
Belkî pêlek bû
ku deryayê hîn fikir
çawa bilive,
û derya
ji me hîn dibû
çawa sînorên xwe
ji bîr bike.
Û dema tu nêzîk dibûyî,
peyv li ser lêvên min
şiyar dibûn,
wekî ku ew
tenê ji bo ku
navê te bibêjin
hatibûn afirandin.
Û ez...
Bi te re
di bêdengiyê de
dişewitîm,
û di hundirê xwe de
wekî xerîbekî
dimeşiyam,

ku rêya xwe baş dizanî,
lê naxwaze bigihîje.
Di navbera me de
ne tirs hebû,
ne dûrî,
ne jî bêdengiyek
ku cesaret bike
bimîne.
Tenê germiyek hebû,
germiyek ku
dişibe rastiye
dema ku ji hemû tiştan
xwe tazî dike.
Û dema sibeh
li dûr ve radibe,
ez dimînim...
Di ronahiyekê de
dimeşim
ku dişibe te,
û di navbera rojê
û sîya te de
winda dibim,
wekî ku ez
tenê îhtîmalek bûm
ji îhtîmalên evîna te.

ŞEVEK BİRÎNDAR

Di şevêkî birîndar de...
Tarîti li ser çopa êşa xwe
bi darê xwe ve dimeşe,
û ez...
Xwe ji perçeyên ronahiyeke
birîndar kom dikim,
wekî ku welatek
ji nav wêrankirinê
xwe dîsa kom dike.
Ezman
stêrkan hêdî hêdî
diherikîne xwîn,
wekî ku navên me
dikişîne ber bi jêr ve,
û tu kes
li paş wan nanêre.
Di sînga min de
pencereyek heye
ku naxwaze bigire,
hewa ji wê re
wekî xencerêkî kevn
tê hundir,
û navê min
ji wê derdikeve
nîvco.
Ey tu ya
di hebûna min de wînda bûyî,
çawa bûyî sîyekê

ku dilê min
li ser dîwarê hêviyê
daleq dike?
Tu di nav xwîna min de
derbas dibûyî,
wekî ku tu
derbas nabûyî,
belkî tunebûna xwe
di her lêdana dilê min de
diçandî.
Şev
wekî me
birîndar e,
dûvên xwe
di nav rêyan de
dikişîne,
û li destê heyvekî
şikestî
li benda dermankirinê ye.
Heta ba jî...
Bi zimanê êşê
diaxive,
û li ser rûyê min
mayîna pirsên
ku ne baş dibin
dihewîne.
Ez tenê nînim...
Ez heta astê şikestinê
bi te tijî me,
û heta astê sersemiyê
bi vala bûnê tijî me.

Li vir her tişt
di bêdengiyê de
diherike xwîn:
dîwar...
bîranîn...
û ez...
Dema ku te
bi bîr tînim.
Di vê şeva birîndar de...
Di nav hesretê
û xwînê de
cudahî tune ye,
herdu jî
bi hêdîyekî zêde
diherikin,
û na vegerin.
Ez ji te hez kir...
Wekî kesek
ku dest dide birîna xwe
da ku piştrast bibe,
lê paşê dibîne
ku birîn kûrtir bûye.
Û dema sibeh radibe,
ew min baş nak e,
belkî li ser birînên min
ronahiyeke nû
datîne,
ronahiyeke ku
dişibe te...
Û êşa min
zêdetir dike.

DÛVÇÛN RÊÇA DÛMANÊ

Dûvçûn rêça dûmanê...
Û ba dikin padîşahiyek,
û dengveda
dikin artêşek,
û mirajê
dikin welatek,
ku li ser nexşeyên peyvan
daleqandî ye.
Di meydana re
diçin,
wekî siyên
ku laşên xwe
winda kirine,
ala ji kaxezê
bilind dikin,
û gava baran dibare,
slogan dihelin,
wekî ku xwê
di hêşira deryayeke
pir mezin û pîr de
dihele.
Min wan didît...
Her car ku li ser minberê
radibûn,
vala bûna li pişt
dengên wan
firehtir dibû,
wekî ku peyvên
ku ew xerç dikirin

li pey wateyekê
digerriyan,
lê ji bilî dîwarekî
ji mij û dûmanê
tiştek nedîtin.
Dûvçûn rêça dûmanê...
Û vedigerriyan
bi giraniya windahiyan,
lê wan windahiyên xwe
li ser gel belav dikirin,
di torbeyên axaftinên dirêj de,
û her sibeh
xeyal difirotin
bi navên nû.
Çend dar hişk bûn
di siya sozên wan de?
Û çend pencere
çavên xwe girtin,
da ku rêwîtiyên derbasbûyî
li ser laşê rastiyê
nebînin?
Dema ku diaxivîn,
neynek ji zêdebûna
derewê
dihejiyan,
û dema soz didan,
saet ji temenên
kesên li benda wan
diweşîyan,

wekî ku dem bixwe
baweriya xwe
bi peyvan winda kiriye.
Lê ez...
Li ser dengê wan
perdeya bêdengiyê
danî,
ne ji tirsê,
belkî ji ber ku rastî
ji wê mezintir e
ku li mezadê
were pêşkêşkirin.
Min bêdengiyê
danî,
wekî dayik
perdeya şevê
li ser zarokekî
ku ji girîna xwe
westiyaye
dixîne,
û min wan
bi şerên xwe yên
ji hewayê
çêkirî hiştin.
Ji bo çi ye ku ez
ji tozê re rave bikim
ku ew çiya nîne?
Û ji bo çi ye ku ez
mirajê razî bikim
ku av

ji daxwazan
nayê dinyayê?
Dûvçûn rêça dûmanê...
Di dema ku erd
hewcedarî genimekê bû,
û welat
hewcedarî dilekê bû,
ne hewcedarî
dengvedanekê,
û gel
hewcedarî pencereyekê
ji ronahiyê bû,
ne hewcedarî
hezar alayan
ku li ser tarîtiyê
dihejiyan.
Dûvçûn rêça dûmanê...
Û difikirin
ku dûman rê ye,
ku ax rekolt e,
û çepik
serkeftin e.
Lê çem
guh nade axêvanan,
dar
navên festîvalan
naparêzin,
û ezman
tenê alîkariya çivîkan dike,
dema ku ew di firînê xwe de
rast in.

Ji ber vê yekê
min ew di winda bûna wan de
hiştin,
ku li dû dûmana xwe
biçe,
ji ba re
serbilindiyên demkî
kom bike,
û min demê hişt
ku şahidiya xwe ya dawî
binivîse.
Ji ber ku dem
dadwerekî ye
ku nayê kirîn,
û erd
bîranînek e
ku ji bîr nake,
û rastî,
her çiqas
ax giran bike jî,
rojekê di sibehê de
radibe,
wekî genimê kovî
ku kevîrê mirinê
dişikîne,
û derdikeve
û ji bo jîyanê
distrê.
Û dema dûman belav bû,

ji dengê wan
tenê dengvedanên dût
man,
wekî çîrokeke dûmanê
ku ba
winda kiriye.
Û rastî tenê
ma,
hêdî hêdî
di rêya ku wan
nedîtibû de
diçû,
ji ber ku ew...
Ji destpêkê ve...
Rêça dûmanê
dû dikirin.

BAJARÊ RUHÊ NEŞIKÎNIN

Ey hûn kesên ku li ber devê dorpêçê

rawestiyane,

wekî sîya nanekê...

ku hîn dibe

çawa ji nav axê

dîsa ji dayik bibe.

Ne şev li ser deriyên we

desthilatdar e,

ne jî hesin...

dizane çawa navê xwe

di bîranîna ruhê de

binivîse.

Li vir...

nexşeyên tirsê

di bin lingên sibehê de

dişikên,

û bajar ji koma xwe

radibin,

wekî ku demeke dirêj

xewn dîtibûn...

ku dengê xwe yê yekem

dîsa bi bîr bînin.

Ji zordaran

li ser çarenûsa ba

nepirsin,

ji ber ku ba

di zindanan de

nayê girtin,

û li ser dîwarên
kesên derbasbûyî
nayê daleqandin.
Ew tenê...
derbas dibe,
û li ser rûyên wan
toza sersemiyeke
bêdawî dihêle.
Neron...
Ne tenê navêk e
di pirtûkeke kevn de,
belkî ramanê agir e...
dema ku difikire
ji bo vê hatiye afirandin
ku ronahiyê vemirîne.
Lê Roma,
her car ku dişewite,
ji nav dilê xwe
genimekî bihêztir
derdixe,
û hîn dibe
ku birînê
dîsa pê nase bike...
wekî destpêkek.
Di kuçeyên
ku bi dengê tirsê
razabûn,
gav radibin,
wekî duaya
kesên bindest,

û ji bêdengiya dîwaran
dengêk tê dinyayê,
dengê ku
tenê dişibe rastiye
dema ku nefes dide.
Ey zarokên tunebûnê,
tişteke
wekî ku wan dixwest
namîne.
Zordestî
dema xwe
bi murekkebê reş
dinivîse,
lê gel
bi agir dinivîse...
paşê wê
bi ronahiyê
dîsa dixwîne.
Di zewiyên ku wan
ji bo bîrkinê
goran dibînîn,
genim ji terê
kesên li benda sibehê
şîn dibe,
û erd hinekî bilindtir dibe...
wekî ku dîsa
hîn dibe
çawa li ser lingên xwe
raweste.
Bawer nekin
ku wêrankirin dawî ye,

ji ber ku wêrankirin
tenê deriyekî din e
ber bi destpêkê ve.
Û bawer nekin
ku bêdengî mirin e,
ji ber ku di bêdengiyê de
zêdetirîn şoreş
di veşartinê de
digihîje temen.
Û gava dîrok
li ser birînên we
derbas dibe,
xwe neçemînin.
Ji ber ku erd
nayê têkbirin,
heta ku di axa wê de
kesek hebe
ku bizane
çawa êşê bike navêk...
û navê
bike welatek.

KES JI MIN ZÊDETIR JI MIN NIZANE

Kes ji min zêdetir ji min nizane.
Û tu kesî wan rêyan nexwendine
ku ez ji wan re derbas bûm,
dema ku ez bi tenê dimeşiyam,
wekî ewrekî ku rêya baranê
winda kiriye.
Tu kes nizane
ez çend caran
perçeyên dilê xwe
ji ser rêyên dûr kom kirine,
û çend caran êşa xwe
di berika kincê kevn de veşartiyê,
da ku tu kes wê nebîne.
Hinek caran dikênim...
û bajar difikirin
ku ez baş im,
û rûyên derbasbûyî
li ber kenê min
dest dikin.
Lê tu kes nabihîse
ew bilûra xemgîn
ku di hundirê min de
her êvarê
dilê xwe vedide.
Li pişt kenê xwe
ez demsalên tevahî yên tunebûnê
veşartine,

û li pişt kenên xwe
ez nîgîna salên dirêj
veşartîye;
wekî darek
ku di nav bahozê de
bilind û serbilind rawestiyaye,
lê rehên wê di kûrahiya axê de
ji hêza ba
dihej in.
Tu kes nizane
ez çend bêhêvî
li ser milên xwe hilgirtine,
û çend stêrk
di şevêkê de
şewitandine,
di wê şevê de ku dixwest
ez jî wekî wan
vemirim.
Tu çawa têyî
ji ser deriyê gumanê
û li ser ruhê min
biryarên xwe belav dikî?
Tu çawa pirtûka min dixwînî
tenê ji sernavêkî nîvco
û îdia dikî
ku hemû beşên wê dizanî?
Ez ne rêzek im
di axaftineke derbasbûyî de,
ne jî wêneyek im
ku di bîranîna kesên din de
hatiye daleqandin.

Ez rêwîtiyek dirêj im;
 ji pirsan û rizgarbûnê,
 ji ketinê û rabûnê,
 ji windahiyan
 ku min fêr kir
 çawa ji kul û xweliyê
 du baskan çêbikim.
 Ji ber vê yekê
 axaftina min li xwe neke
 û here ber aynên xwe;
 ji ber ku di jiyana her mirovekî de
 labîrîntheke heye
 ku ji bo wî bes e.
 Li nav çenteyên min ên kevn
 negerre,
 ji ber ku di wan de
 toza salan heye,
 nameyên hesretê,
 û hêsirên ku hişk bûne
 berî ku çav wan bibînin.
 Ez xwe baş nas dikim.
 Ez kenê xwe nas dikim
 dema ku rast û ji dil e,
 û ez xemgîniya xwe nas dikim
 dema ku xwe bi cilên kêfê
 veşartîye.
 Ez wan rêyan nas dikim
 ku min birîndar kirin,
 û ew xewnên ku ji destên min
 revîyan,
 wekî çivîkên azad.

Û ez dizanim jî
ku ez hîn jî gul diçînim,
tevî ku demsalên ziwa bûnê
li ser me derbas dibin.
Ez kurê xwezaiya xwe me,
û hevalê dînbûna xwe ya xweş im.
Ez li gor daxwaza ruhê xwe dimeşim,
ne li gor nexşeyên
ku kesên din dixwazin
ji bo min çêbikin.
Ez hez dikim
ku ez wekî xwe bim;
bi kêmasiyên xwe yên biçûk,
bi şaşiyên xwe
ku min fêr kirin,
û bi xewnên xwe
ku tevî westîna rê
hîn jî ne pensionê kirine.
Heke tu ji min hez bikî...
Bi xêr hatî
bo baxçeyê dilê min.
Û heke tu ji min hez nekî,
derya fireh e,
û ba pir in.
Ji ber ku raya te li ser min
ne roj e ku li ezmanê min
derdikeve,
ne heyv e ku şeva min
ronî dike,
û ne welat e
ku ez lê bijîm.

Ez ew kes im
ku fêr bûme
ronahiya xwe ji hundirê xwe
werbigirim,
û mala xwe
li ser baweriya xwe
ava bikim.
Peyvên derbasbûyî
min naguherînin,
ne tiliyên tawanbar kirinê,
ne jî dengê wan kesan
ku gumanê dikin rastî.
Ez ê wekî xwe bimînim;
ber bi xwe ve dimeşim,
vedigerim ber xwe,
û di bin siya xwe de
xwe diparêzim.
Tenê Xwedê dizane
ez çend caran bê hêsir
giriya,
û çend caran tevî şikestinê
keniya,
û çend deryayên çîrokan
di sînga xwe de
veşartine.
Kes ji min zêdetir ji min nizane...
Û tu kes
sirrên vê dilê
nizane;
ew dilê ku ji hemû bahozan
rizgar bû

û hîn jî li ser lingên xwe
rawestiyaye...
Wekî dareke kevn a zeytûnê
ku ba hezar caran
birîndar kiriye,
lê di her biharê de
dîsa ji bo erdê
berhemên nû
dide.

RÊYA DILÊ TE LI KUDERÊ YE?

Rêya dilê te li ku derê ye?
Ji ber ku ez evîndarê rêwîtiyê me...
Welatan li ser herdu milên xwe
hilgirim,
wekî ewr
ku wesiyeta baranê
hilgire,
û diçim...
Her car ku difikirim
rê li vir dawî bûye,
asoyê
rêyek din diçîne,
rêyek ku
dişibe çavên te.
Ez kurê dûran û deştan im,
hevalê wan rêgez û riyan im
ku gavên xerîban
di bîra xwe de
parastine.
Bi bajaran re dest didim,
wan dihêlim
di bîranîna min de
razên,
wekî straneke kevn
ku mirovan
navê stranbêjê wê ji bîr kirine,
lê awazê wê
hîn jî di dilan de
dijî.

Tu çawa gihîştî min,
ez ku hîn
negihîştiye xwe?
Rêya dilê te li ku derê ye?
Ji min re pencereyek nîşan bide
ku ba nikare wê bigire,
û deriyek
ku ji lêdana hesretê
netirse,
û stêrkek
ku gava rêwî rêya xwe winda dikin,
ji wan re bibêje:
Li vir
welat dest pê dike.
Ez ji çenteyên temenê xwe
westiyam,
ji nexşeyên ku
hemû alîyan nîşan didin,
lê rûyê mirovekî
naxwînin,
û ji demjimêrên ku
li dora xwe digerin,
wekî ku dem
millêk e
ku temenên me
diherimîne,
û ji wan
tenê toza bîranînan
dihêle.
Ez li te digirim...

Wekî çem
li deryaya ku
jê re soz hatiye dayîn
digere,
û wekî genim
li destê sibehê digere,
da ku zêrê razayî
di nav tovên xwe de
şiyar bike.
Heke evîn
xwedî navnîşanek be,
ew ew ronahî ye
ku berî gavên te
tê.
Û heke hesret
xwedî deng be,
ew ev bêdengî ye
ku dilê min
dagire,
her car ku
tu navê min dibêjî.
Ey jinê...
Her car ku demsal
di çavên te re derbas dibin,
dar vedibin,
û her car ku tu dikenî,
erd ji bîr tîne
ku bihar
ne demsalek ji demsalên salê ye,
belkî rewşek e
ya dilê,

û ji nû ve
jidayîna ruhê ye.
Min fêr bike...
Çawa tirsê xwe
li ser şaxekî darê
bihêlim,
û werim ber te
sivik...
wekî yekemîn bayê nerm
ku rûyê genimê
maç dike.
Min fêr bike...
Ku evîn
ne xwedîderketin e...
Belkî pencereyek e
ku du evîndaran
vedikin,
da ku hewa
ji bo herdu ruhên wan
firehtir bibe,
û ji bo wê xewnê
ku wan digihîne hev.
Ez ji gelek çeman
derbas bûm,
lê tîna min
tenê navê te
dizanibû.
Ez li bin hezaran daran
rûniştim,
lê sîya te
tenê ew dar bû

ku ji min nepirsî
ez ji ku derê hatim,
û ber bi ku derê ve diçim.
Rêya dilê te li ku derê ye?
Ji min re nîşan bide,
ji ber ku min
di sirgûniyan de
pîvana temenê xwe
winda kiriye,
û çar alî
ji hev cuda nabin
dema ku rûyê te
winda dibe.
Ez ji dinyayê
ne qesr dixwazim...
Ne tac...
Ne jî nav û deng
ku meydan lê
çepik lêdin.
Ez tenê
kursiyekî biçûk
li kêleka dilê te dixwazim,
da ku li wir
bêmêjim,
her car ku dinya
milên min
girantir dike.
Û heke ez bigihîjim te,
ez ê baskên xwe
dîsa bidim ba...

Û ji deryayê
şînahiya wê ya yekemîn,
û ji heyvê...
zarokatiya wê ya zîvîn,
û ji helbestê...
ew lêdana dilê
ku deng û qerebalixa dinyayê
ji wî standiye.
Û heke ez negihîjim,
ez ê hîn jî biçim...
Ji ber ku rêwîtiyê
min fêr kiriye
ku hin dilan
bi lingan nayên gihiştin,
belkî bi rastiye
tên gihiştin,
û bi miftehan
nayên vekirin,
belkî bi wê ronahiya
ku em di kûrahiya xwe de
hilgirin
tên vekirin.
Ji ber vê yekê...
Rêya dilê te li ku derê ye?
Ji min re nîşan bide...
Ji ber ku ez...
ji roja ku hatim dinyayê,
ji xewnekê ber bi xewnekê ve
digerim,
ji stêrkekê ber bi stêrkekê ve
diçim,

û bawer dikim
ku welatên herî xweş
ne ew in
ku em lê ji dayik dibin,
belkî ew in
ku dil
li wir
aramîya xwe ya dawiyê
dibîne,
û mirov
li wir
dîsa xwe dibîne...
Ew xwe
ku tevahiya temenê xwe
li pey wî
geriya ye.

EZ DIXWAZIM BIZANIM

Ez dixwazim bizanim...

Kî min anî vê şevê,
berî ku ez navên stêrkan
fêr bibim?

Kî di berika min de
kevîrên tunebûnê danîn
û ji min re got:

Tu ê wan hewce bikî,
her car ku bixwazî
ji dilê kesekî derbas bibî.

Kî li ser pencereya min
vê zivistana dirêj
daleqand?

Heta sibeh bû sêwî,
û roj
ji ber min derbas dibû,
wekî jinekê
ku êdî navê min
ji bîr kiriye.

Ez dixwazim bizanim...
Kî li ser kefê destê min
nivîsand

ku rêya ber bi kêfê ve
her tim
ji goristanekê derbas dibe,
goristanek

ku bi xewnên mirî tijî ye?
Kî di sînga min de
hemû van daran ên hişk

çandin,
heta ku çivîk tirsîyan
di nav keviyên min de
hêlînên xwe ava bikin?
Kî dest bû,
ku ji dilê min firehtir bû,
heta ku karî
vê okyanûsa xemê
di hundirê dilê min de
biçîne?
Û kî derya bû,
ku ji xwîna min
şortir û şor bû,
heta ku her car ku ez digirîm,
pêl ji çavên min
diherikîn,
û perav
ji gavên min
dîsa xerîb dibû?
Ez...
Ew kes im
ku di kûrahiya xemê xwe de
diçe,
wekî keştiyek bê benderekê,
ne li zeviyê digere,
belkî li yek sedemê
digere,
sedemek tenê,
ku wê bawer bike
ku derya
ne ji bo vê hatiye afirandin

ku navên kesên vejeriyan
bixwîne.
Û ez...
Di şevên xwe yên bêxewiyê de
bêhêvîyên xwe rêz dikim,
yek...
piştî ya din...
Tozê ji ser rûyên wan
dihejînim,
dîroka wan
dîsa li cihê xwe datînim,
û wan li ser dîwarên şevê
daleqînim,
wekî parêzvanê muzexaneyekê,
ku şikestinên xwe
ji jibîrkirinê
diparêze.
Her bêhêvî
rûyê min hilgirtibû,
lê min nas nedikir.
Û her veqetîn
zêdetir dişibî min...
her ku dûrtir diçû.
Heta ez gihiştim wê derê
ku veqetîna xwe
bi xwe re veqetînim...
Û bigirîm
li heman girînê...
Û ji bo deriyan
deriyên din vekim,
belkî kesek vegere...

Lê tenê dengveda
vedigere.
Çend caran
ez li ser maseyê rûniştim,
û li aliyê din
tunebûnê
qehweya min vedixwar...
nameyên min dixwend...
dengê min li xwe fikir...
paşê min dihêşt
wekî xerîbek...
heta ji siya xwe jî
xerîb.
Ez dixwazim bizanim...
Kî min fêr kir
ku dil
her ku zêdetir hez dike,
cihên windabûnê
di hundirê xwe de
firehtir dike?
Kî temen razî kir
ku di rojên min re
bi pêlavên ji diken
derbas bibe?
Hemû kesên ku
ji jiyana min derbas bûn,
pencereyek ji bo ba
vekirî hiştin...
û deriyên xwe
li ber rûyê min
girtin.

Û ez...
Dengên wan
kom fikir,
wekî zarokek
qelîbên deryayê
kom bike,
û bawer bike
ku ew ê
dîsa deryayê
bînin ber destên wî.
Lê derya nehat.
Û stran jî
nehatin.
Heta navê min...
Her car ku hesret
bangî wî fikir,
dest bi stendinê
dikir.
Hinek caran...
Ez hîs dikim
ku ez dawî kes im
ku ji keştiyekê
rizgar bûme,
keştiyek
ku ne xeniqî bû...
belkî rêwiyên wê
di hundirê xwe de
xeniqîn.
Û hinek caran...

Ez difikirim
ku xem
mêvan nîne...
Belkî ew
xwediyê vê malê ye,
û ez
tenê ew derbasbûyî me
ku ji bo mayînê
destûr xwest,
paşê ji bîr kir
çawa divê here.
Ey şev...
Çend caran min reşahiya te
deyn kir,
heta ku rûyê min
bûne aynaya tarîtiya te.
Û çend caran
min di berika xwe de
stêrkek şikestî veşart,
bi hêviya ku ez
ezmanê nû ve
tamîr bikim.
Lê ezman
ji min zêdetir
şikestî bû.
Ez dixwazim bizanim...
Mirov xemgîn ji dayik dibe?
Û paşê hemû temenê xwe
diçe li pey navêkî din
ji bo xemê?

An jî xem
ew e ku pêşî ji dayik dibe,
paşê dilên taybet
hilbijêre
da ku heta dawiyê
di wan de bijî?
Ez westiyam...
Ji hilgirtina vê dilê
wekî rêwîyek
çenteyek hilgire,
çenteyek ku
ji salan ve
ji bîr kiriye
di hundirê wê de
çi daniye.
Û westiyam...
Ji pirsîna rêyan
li ser malekê
ku veqetîn lê najî.
Ji pirsîna pencereyan
li ser rûyekê
ku ewran
carî negirtine.
Ji pirsîna aynayê:
Ez ez im?
An ew xerîb e
ku her şev
pîr dibe,
paşê sibehê
bi êşeke nû
ji nû ve ji dayik dibe?

Ez dixwazim...
Tenê carekê...
Ez şiyar bibim
bê ku windahiyên xwe
hejmar bikim.
Ez rûnim...
Bê ku xwe bibînim
li kêleka xwe
rûniştî.
Ez razim...
Bê ku karwanên
kesên çûyî
di xewnên min re
derbas bibînim.
Lê xem
navnîşana min baş dizane.
Ji hundirê malê
li deriyê min dixê.
Her êvar
li hemberî min
rûdine.
Paşê dikenî...
Wekî ku dibêje:
Tu ê qet bizanî
kî ev hemû xem
anî cem te,
nî...
Ji ber ku gava xem dirêj dibe...
Êdî ne mêvan e
ku ji aliyê kesekî ve
hatiye.

Belkî dibe
navê din ê ruhê,
dema ku ruh
ji dirêjahiya
li benda jiyanê mayînê
westiyaye.

ŞÎRETÊN WELAT JI ZORDARAN RE

Ey hûn ku li ser siwarê demê
derbas dibin...

Li ber deriyên welatê
ne dirêj rawestin.

Ji ber ku welat
deriyên xwe ji tirsê re
venake.

Û miftiyên xwe
nade ba yekî
ku difikire
bahoz...

dayika dîrokê ye.

Çend caran
ji vir derbas bûye...

Padîşah...

Ku difikirî
erd diguhere
her car ku gavên wî
diguhere.

Û çend caran
ji vir derbas bûye...

Zordarek...

Ku navê xwe
bi devê şûrê nivîsand,
lê zarokek
bi tilîyekî xwe

ku bi ava çemê şil bû
jê paqij kir.
Hûn...
Textên xwe
ji hestiyên kesên tirsîyayî
ava dîkin.
Û em...
Welatên xwe
ji sîngên wan kesan
ava dîkin
ku dizanin
çiya naçemî,
belkî hinekî dadikeve
da ku ewrê
hembêz bike.
Ey zordar...
Hespên xwe
ne westînin.
Ji ber ku rê
gavên kesên derbasbûyî
di bîra xwe de digire,
lê navên wan kesan
ji bîr dike
ku difikirîn
ew bi xwe rê ne.
Çend împaratorî
bi dengê def û daholan
ketin nav dîrokê,
paşê ji dîrokê
bêdeng derketin,

wekî perçeyek tozê
li ser pencereya jibîrkinê.
Û çend alay
bi serbilindîya xwe
li hember ezmanê
şer kirin,
paşê ketin,
û destek jî
nedîtin
ku wan ji nav
herêma jibîrkinê
derxîne.
Lê welat...
Ne alayek e
ku hûn bilind dikin
an dadixin.
Welat lêdana dil e...
Heke raweste,
hemû nexşeyan
dimirin.
Welat ew nav e
ku zindan
nikare awayê nivîsandina wî
biguhêre.
Û ew dar e...
Her car ku ji şaxên wê
şaxekê dibirin,
ew ji birînê
daristanekê dide şîn bûn.

Ey hûn ku
bi kaskên hesinî
tên...
Biceribînin
sibehê dorpêç bikin.
Û biceribînin
baranê asteng bikin
ku vegere
cem genimên xwe.
Û biceribînin
rojê razî bikin
ku îstifa bike...
Ji ber ku şev
fermanek li ser vê derxistiye.
Hûn ê bizanin
ku hin tişt
ji artêşên we
mezin in.
Û ku hin welat
her ku erd ji bo wan
teng dibe,
di dilên zarokên xwe de
firehtir dibin,
heta ku gerdûn
ji bîranîna wan
tengtir dibe.
Ji dîrokê bipirsin...
Çend zordar
difikirîn
ku ew
navê dawî yê hêzê ne.

Paşê bûn rêzeke
westiyayî û bêron
di hêmşa pirtûkekê de,
ku xwendekarek
wê diguhezîne
bê ku li wêneyê wî
raweste.
Û ji axê bipirsin...
Çend tac
hewirandiye.
Û çend şehinşahî
ew veguherandiye
zeng û pas.
Lê welat...
Hîn jî...
Her sibehê
li ser şopa demê
raweste
û ji zordaran re dibêje:
Ez temenê rêveber
nînim...
Ez temenê gel im.
Ez sînorên ne me
ku hûn bi pênuşekê
dinivîsin
û paşê bi îmzekê
jê dikin.
Ez ew nav im
ku zarok
li ser rûpela yekem

a defterên xwe
dinivîsin.
Şehîdan
di nefesa xwe ya dawiyê de
hilgirin.
Dayikan
mîratî dikin,
wekî ronahî
mîratî dibe...
Wekî nan
mîratî dibe...
Wekî xewn
mîratî dibe.
Ji ber vê yekê biçin...
Her tiştê ku dixwazin
ji textan ava bikin...
Ji zindanan...
Ji dîwaran...
Ji bendavan.
Ji ber ku ba
bi kesî re peymanê
nake.
Û çiya
tenê gavên
zarokên xwe
di bîra xwe de diparêze.
Û dîrok...
Ew dadwerê ku
qet ranakeve
û di gotina biryaran de
şaş nake...

Wê bibêje...
Wekî ku ji sibehê
afoandina dinyayê ve
gotibe:
Zordar dimire...
Lê welat dimîne.
Tac dihele...
Lê reh dimînin.
Împaratorî dikevin...
Û welat radibin,
wekî ku ji
serhişkiya nemiriyê
hatibin afirandin.

ÊŞA HELBESTÊ

Ez û xem...
Û sêyemînê me qehwe ye.
Ey êşa helbestê...
Kes naçe hundirê me.
Ji ber ku şev dizane
ev kursî
tenê ji bo sê xerîban
cih heye:
Ez...
Xema min...
Û bêhna qehweyê
ku baş dizane
çawa guhdarî bike.
Ey êşa helbestê...
Kîjan derî
dibe ber te?
Her car ku digotim:
Ez ê stêrkekê binivîsim,
ji hundirê hêlê
galaksiyek ji goristanan
derdiket.
Û her car ku digotim:
Ez ê ji dilê xwe re
pencereyek li ser ronahiyê vekim,
çar alî ji xewê şiyar dibûn,
û li destê her alî
şevê hebû
ku li pencereya min digeriya.
Qehwe...

Tenê vexwarinek nîne.

Ew...

xwelî û axa demê ye

piştî ku temen şewitî.

Her qulp ji wê

wêrankirina min

dîsa rêz dike,

wekî derya

parçeyên keştiyên binavbûyî

dîsa kom dike,

ne ji bo ku wan rizgar bike...

belkî ji bo ku îsbat bike

ku binavbûn

ji peravan

biwafatir e.

Ez vedixwim...

Û dengê diya xwe dibihîzim,

ku bi duayên xwe

sibehê dixê hev.

Û dibînim bavê xwe

deriyê malê rast dike,

ew derî ku salan

wêran kiribû.

Serê xwe bilind dikim...

Li wir ne mal heye,

ne dayik,

ne bav...

Tenê buhara qehweyê

hilkişê wekî ruhêkî

ku rêya ezmanê

winda kiriye.

Ey êşa helbestê...
Çima...
Her car ku hewl didim
li ser jiyânê binivîsim,
destên min
bi bêhna axê tijî dibin?
Û çima her helbest
ku ez bi gulê dest pê dikim,
di gorê de
dawî dibe?
Kî ye ew...
ku navên tiştan diguhêre
dema ku ez çavên xwe digirim?
Ez dibêjim:
Baran:
hêsir.
Pencere:
sirgûn.
Rê:
cenazeyek
ku li ser du lingan dimeşe.
Ez...
Dawî kes im
ku li bajêr maye,
piştî ku hemû koç kirin.
Heta dengvedana dengê min
jî min hişt...
Û çû
li pey stûnekî din
geriya,

stûnekî
ku kêmtir xemgîn be.
Ez bûm...
Her car ku li kêleka siya xwe
derbas dibûm,
destê xwe didim siya xwe,
wekî ku ez
bi zilamekî re
rû bi rû dibim,
zilamekî
ku min defn kiribû...
lê nemiribû.
Ez difikirîm
dil pencere ye.
Lê dîtîm ku ew mal e,
maleke ku hemû bahoze
lê dijîn.
Û difikirîm
bîranîn baxçe ye.
Lê dîtîm ku ew goristan e,
ku her car ku ez digirîm
dîsa kulîlkan dide.
Ey êşa helbestê...
Çend caran min rûyê xwe
bi ava jibîrkinê şûst?
Lê ew dîsa vegeriya cem min,
bi rûyên zêdetir tijî.
Û çend caran min derî
li ber rûyê tunebûnê girt?

Lê ew
ji qulikê dil
ket hundir.
Qehwe min naxwazîne.
Ew dizane ku teselî
rûmetek biçûk e
ji bo êşeke mezin.
Ji ber vê yekê
ew bêdeng rûdine...
Û dihêle
tamê tal
li şûna wê biaxive.
Hemû kesên ku
min ji wan hez kiribû
bûn ziman.
Û ez...
bûm ferheng,
ku peyvan diparêze
lê xwediyan wan
ji bîr dike.
Hemû kesên ku çûn,
gavên xwe
hiştin ku di xwîna min de
bimeşin.
Û hemû kesên ku man,
tunebûna xwe
li nav navê min
bi cih kirin.
Ey êşa helbestê...
Min hîn bike

helbestvan
çawa ji mecazên xwe
xelas dibe.
Ez...
Her car ku dilê xwe
bi çivîkekê didim berhev,
ezman wê dişikîne.
Her car ku dilê xwe
bi darekê didim berhev,
ba temenê
pelên wê ji wê dibe.
Û her car ku dilê xwe
bi deryayê didim berhev,
keştiyên binavbûyî
navên xwe di hundirê wê de
şiyar dikin.
Ez dinivîsim...
Ji ber ku nivîsîn
tenê tîp û peyv nînin.
Ew hewldana birînê ye
ku bibe ziman.
Û hewldana hêsiyan e
ku fêr bibin
bê çavan bimeşin.
Û hewldana dilê ye
ku mirin razî bike
ku evîn
ramanek baş bû...
heke mirovan nebûna.
Ez ji mirinê natirsim.

Ez ditirsim ku ez bimirim
û di hundirê min de
helbestek bimîne
ku min nenivîsiye.
Ez ditirsim ku ax
hemû van peyvan
hilgire
û tu kes
wan nebihîze.
Ez ditirsim ku diya min
hîn li benda lêdana derî bimîne,
lê ew lêdan
qet neyê.
Û bavê min
li ber deriyê êvarê
hîn raweste,
stêrkên tunebûnê
bijmêre,
û nizanibe ku kurê wî
bûye stêrkekî dût.
Ez û xem...
Û sêyemînê me qehwe ye.
Gava qehwe biqede...
şev dest pê dike.
Gava şev biqede...
helbest dest pê dike.
Gava helbest biqede...
êşek dest pê dike
ku navê wê tune ye.
Ji ber vê yekê...
Her car ku kesek ji min dipirse:

Tu çawa yî?
Ez dest nîşanî fîncana qehweyê dikim
û dikênim...
Bi kenê darekê
ku hemû demsalên xwe
dîtine ku ji wê
diçin...
Paşê hêdî dibêjim:
Ez baş im...
Lê dilê min...
Ji gelek salan ve
bi tenê
li dawiyê helbestê
rûniştiye...
Li benda malekê ye,
malek ku helbest
lê dawî nabe
bi winda bûnê.

JI BO DILÊ KU HESRETÊ WESTANDIYE

Hîn jî tê bîra te...
Ew dilê ku te li dawiyê rê hiştibû,
li wir rawestiyabû,
siya te diparast,
wekî mirovan
dawîn fenarê
berî ku bajar vemire
diparêzin?
Hîn jî tê bîra te
ku ez...
Her car ku êvar
nêzîk dibû,
navên te
ji stêrkan re
vedixwendim,
û ba hîn fikir
çawa tûpên navê te
bibêje...
bê ku bilerize?
Tu çûyî...
Lê çûnê
tenê te nebir.
Ew kenê jî bir
ku sibeh
di rûyê min de
şiyar fikir.
Pencere jî bir...

Ew pencere ku
dinyayê bi çavên te
dibînî.
Û dem jî bir...
Ew dem ku
her car tu li kêleka min
derbas dibûyî,
sivik û bê giranî
diçû.
Ji roja ku tu winda bûyî...
Saetan êdî
navên xwe nizanin.
Roj bû şevê
ku di cilê ronahiyê de
xwe veşartîye.
Û baran...
Bi dengê min
digirî.
Û rê...
Her car ku min dibîne,
serê xwe
ditewîne,
ji ber tenêtiya min
wekî ku şerm dike.
Ey jinê...
Gava tu dikenî,
çar alî
kulîlkan didin.
Gava tu bêdeng dibî,
ziman
dike sêwî.

Gava tu dimeşî,
bihar
bi lingên tazî
li pey te dimeşe,
da ku giyayê razayî
di bin gavên te de
şiyar neke.
Tu çi dil
di sînga xwe de
hilgirtibû,
heta ku piştî çûna te
ev hemû wêranî
di dilê min de
hişt?
Û tu çi bêhn
di tilîyên xwe de
veşartibû,
heta ku her car
ba nerm derbas dibe,
ez difikirim
ku ji te hatiye?
Paşê vedigerim
cem bêhêvîya xwe,
wekî zarokek
ku di qerebalixa jiyanê de
destê diya xwe
winda kiriye.
Hesret...
Bû nanê min ê rojane.
Avê min.
Û nimêja min a dawiyê.

Ez radizêm...
Li ser balgê min
bajarekî tevahî
ji bîranînan heye.
Ez şiyar dibim...
Û di çavên min de
hezar cenaze
ji bo xewnên
ku tu kes
tabûta wan
hilnagire.
Ez ji te re dinivîsim...
Kaxez dilerize,
wekî destê evîndarekî
ku cara dawiyê
îtiraf dike.
Û hêl...
Ne hêl e.
Belkî xwîn e,
ku hîn bûye
çawa di şeklê peyvên de
biherike.
Çi dijwar e
ku tu hemû alî bûyî,
û piştî çûna te
ez li hemû aliyan
bûm xerîb.
Çi dijwar e
ku mirovek tenê
xwediyê yek dil be,

paşê jinek bê
û hemû dil
dagire,
û gava diçe...
hemû dil
bi xwe re bibe.
Wan got:
Dem ê te ji bîr bike.
Lê wan nizanibû
ku dem
yekem kes bû
navê te hîn kiribû.
Û şev...
Her car ku min dibîne,
rûyê te
dîsa dide min,
min li ser sifreya benda mayînê
rûdîne,
û qehweyek ji min re
dide,
qehweyek
ku bêhna tunebûnê
jê tê.
Lê ez...
Êdî li benda vegeerê nînim,
ji ber ku dizanim
ew ê neyê.
Lê ez li benda wê aramiyê me
ku ezman
soz daye her dilê ku

heta westandina sebirê
sebir kiriye.
Û ez ê bimînîm...
Her car ku êvar nêzîk dibe,
ez ê pencereya xwe vekim...
Belkî stêrkek
bi çavên te re
derbas bûye,
an ba nermek
porê te maç kiriye,
an duayek
ji lêvên te
salên berê derketiye,
paşê rêya xwe winda kiriye
û gihîştîye cem min.
Heke rojekê
tu ji ber goristana bîranînan
derbas bibî,
û bibînî gulêk
li ser kevirêk
ku navê lê tune ye
şîn bûye...
Bizane,
ew ne gul e...
Ew dilê min e...
Hîn jî ji bo te
dikulîne,
tevî ku hemû demsal...
çûne.

MIROV... DAWÎN WELAT

Ez ne bi alayekê di destê xwe de hatim dinyayê,
belkî wek baranê hatim,
dema ewr
navê ezmanê ji bîr dike.
Li ser eniya min
rêzek ji nexşeyan tunebû,
û melaîket jî
ji bo zarokan
alî nedabûn.
Ez ji zikê diya xwe derketim
bi navekî tenê...
navê ku dişibiya
lêdana avê,
û dişibiya ronahiyê
berî ku pencere
wê parçe bikin.
Paşê ew hatin...
Navên li min kirin
ku ji xwîna min tengtir bûn,
ji gavên min girantir,
û ji destê sêwiyekî
ku di zivistana bajarê de radizê
sar bûn.
Wan got:
Ev welatê te ye.
Ez meşiyam...
heta ku dîtîm
welat
ne ew alay e

ku tê bilindkirin,
belkî ew dest e
ku dema dinya dikeve
hîn jî vekirî dimîne.
Wan got:
Ev neteweya te ye.
Ez neteweyiyan wek darên bedew dîtin,
lê...
dema ku siya mirovan ji bîr dikin,
dibin axên
ku daristanê dibirin.
Wan got:
Ev ola te ye.
Min got:
Her nimêjek
ku di dil de
pencereyek ji bo xerîb nahêle,
bi tena serê xwe
hilkişê dike,
û ezmanek
nabîne.
Ez Kurd im ji ber qederê...
Çiyayan hilgirtine
di hundirê hestiyên min de.
Her car ku li ser wan
kevirê nû datînin,
avên çavkanî
û stranên kovî
ji wan derdikevin,
wekî ku kevir
ji daran hîn dibe

çawa dikulînin.
Ez Erebi im ji ber cîranî...
Ji ber ku ziman
dema pencereya helbestê vedike,
ji tîpan napirse
ku ji kîjan devî derketine,
belkî dipirse
ka ew ê bigihîjin
kîjan dilî.
Ez Tirkîyî me dîlî ye ji ber sirgûnê...
Ji ber ku sirgûn
ne bajar in,
belkî dem in
ku di navbera valîzê
û deriyekî ku venagere
de hatiye rawestandî.
Ez Farisî im ji ber hesretê...
Ji bo şaristaniyên
ku navên padîşahan
li ser heriyê dinivîsand,
û çemên wan
bi xwe re dihêştin
navên feqîran biparêzin.
Ez Ewropî me...
Her car ku azadî dibînim
zencîrên ji destê mirovekî
vedike,
û li cihê hesinê
şaxekî zeytûnê
diçîne.
Ez Amerîkî me...

Her car ku bawer dikim
zarok mafê xewnekê heye,
xewnek ku
ji dengê balafiran mezintir e,
û pencere
ji bo ku roj tê re derbas bibe
hatiye afirandin,
ne ji bo dûmanê.
Ez Afrîkî me...
Her car ku birçîbûn dibînim
rûyên zarokan dixwe,
heta ku nan
ji parzemînê jî firehtir dibe.
Ez Kurdistanî me...
Her car ku dibihîzim
çiyayek
gazî li zarokên xwe dike,
lê ji wan re
tenê dengvedan vedigere.
Her car ku zimanek dibînim
tîpên xwe
wekî dayikê
bermahiyên cilê zarokê xwe
piştî bahozê
kom dike.
Her car ku li ber darekê derbas dibim,
darek ku
bîranîna gundekê diparêze,
lê ji bo wê
ji bilî ba
şahidek tune ye.

Ez Sûrî me...
Ji ber ku şer
navê min dizane,
rêya pencereya min jî dizane,
lê...
qet nezanî
çawa dikare
gulêk
ku di şikestinên wêranî de
şîn dibe
têk bibe.
Ez Ukraynî me...
Ez Yemenî me...
Ez Sûdanî me...
Ê ez her mirovek im
ku çekek
berî sibehê
ji xew şiyar kiriye.
Ê ez her dayik im
ku zarokê xwe
şîr dide,
lê carinan
li şûna şîrê
tirsê
dide devê wî.
Ez naxwazim
bi sînorên
ku siyasete çêkirine
ve girêdayî bim.
Ji ber ku sînor
dîwar in,

siyaset wan dixe nexşeyan,
paşê hêsira dayikekê
wan jê dibe.
Ez girêdayî me
bi destê ku
tarîtiya xerîb ronî dike.
Bi nanê ku
dema parve dibe,
zêdetir tijî dibe.
Bi avê ku
hemû ziman derbas dike,
lê qet ji bîr nake
ku tîbûnê av bide.
Û ez girêdayî me
bi helbestê...
Dema ku navên xwe
ji xwe dike,
dikeve nav dilê dinyayê,
tazî...
ji bilî mirovatî
tiştekî din hîlnagire.
Û dema êvara dawiyê tê,
û şev
çiraya dilê min vemirîne,
ez naxwazim
li ser gora min
nivîsarek
behsa neteweya min bike,
an ola min,
an sînorên min.
Kevirê min

bihêlin bêdeng bimîne...
Li ser ba binivîsin:
Li vir mirovek derbas bû...
Dilê wî
ji nexşeyek mezintir bû,
ji alayek firehtir bû,
û ji hemû şeran
dirêjtemenîtir bû.

Dema ku tenê siyê min ma

Bi tenê...

Ne ji ber ku rê ji rêwîyan vala bû,
belkî ji ber ku ewên ku derbas bûn

li paş xwe venegeriyan.

Ez di nav wan de dimeşîyam,

wek siya mirovekî

ku xwediyê wî

di dawîya êvarê de ji bîr kiriye,

û ez bê beden

vedigeriyam malê.

Bi tenê...

Li deriyên gelekî didam,

dengê min

ji hemû aliyan

vedigeriya ba min.

Ji kesê dîr bûyî re digotim:

«Were vegere.»

Û nebûna te

cilê xwe

li ser deriyê min daliqand.

Ji yê ku mabû re digotim:

«Hinekî din bimîne.»

Ew di berîka xwe de digeriya

û bahane dîtinek nû

ji bo biçûna xwe.

Ez carekê

mezin bûm,

wek darekê ku zivistan

berî ku navê biharê bizane

li ser hatibû.
Demek min tune bû
ku hêdî hêdî mezin bibim,
û dilê min jî
ew qas fireh nebû
ku fêr bibim
çawa winda bikim
bê ku ez xwe jî winda bikim.
Ez gelekî dirêj baz didam...
Ji tirsê ku tiştek
ji destê min derbas bibe.
Lê dema ku rawestiyam
ji bo hinek nefes bistînim,
min fêr kir
ku ez li pey jiyana xwe
baz didam.
Trenê ji destê min çû...
Paşê stasyon jî ji destê min çû...
Paşê rêya malê winda kirim,
ew mala ku diviyabû
ez vegehiyama wê.
Heta aynayê
demek dirêj li rûyê min nihêrî,
paşê ji min pirsî:
«Tu kî yî?»
Min got:
«Ez ew zilam im
ku rojên jiyana
li nîvê temenê xwe
hêj li ser piyan hiştine.»
Got:

«Ez te nas nakim.»
 Min jî rûyê xwe
 ji wê re hişt
 û çûm.
 Mirov çî bike
 dema ku rê winda dike
 û di hundirê xwe de
 heta nexşeya wendabûnê jî
 nabîne?
 Mirov çî bike
 dema veger
 ji biçûnê jî
 dûrtir dibe?
 Nebûn ne kuştina min e;
 min pê re hîn bûme,
 heta ku kursiyek li kêleka min
 ji bo wê bû.
 Ya min dikuje...
 ev hebûna bêronahiyê ya kesane
 ku li kêleka min rûdinin
 û nabînin ku ez diavim.
 Ez dixivim,
 lê dengê min nagihîje.
 Ez dikenim...
 rûyên mirovan kenê min
 rast dihesibînin,
 lê ji çavên min napirsîn:
 «Tu çî veşartîye?»
 Ah, ev dinya...
 Peyvan bawer dike,
 lê çavan naxwîne.

Ez westiyam
ji ku her sibeh
rûyê xwe li xwe bikim,
û xwe bi hêz nîşan bidim,
da ku tu kes
nebîne
ku ez li ser
mayîna xwe dimeşim.
Min feqîriyê nas kir
dema nan dibe pirs
û sibeh dibe deynê paşerojê...
Lê feqîriya herî mezin
di destê min de bû
dema ku min destekî din hewce kir
û tu dest nehat.
Û di dengê min de...
dema ku dixwestim bibêjim:
«Ez westiyam...»
Lê min nizanî
ji kê re bibêjim.
Heta kêfxweşî jî bi tenê bû.
Carekê tiştekî xweş qewimî,
ez li dora xwe nihêrîm,
û tu kes tune bû
ku jê re bibêjim:
«Binêre...»
Hevalên min...
Hûn ne heval bûn.
Hûn sivik hatin hundirê dilê min,
wekî ku hûn ê tu şopê li pey xwe nehiştin,
paşê derketin

û li pişt xwe
mobîlyayek ji wêrankirinê hiştin.
Ez nabîrim.
Ne ji ber ku ez hez ji bîranînê dikim...
belkî ji ber ku hin birîn
qet fêr nabin
çawa bibin şopên birînan.
Her ku şev
ji heman cihê derbas dibe,
ez ji heman cihê
dîsa diherikim.
Çend şev...
min li kêleka xwe rûnişt
wekî du xerîb
ku yekê din nas nakin.
Ji xwe re digotim:
«Sibê.»
Ew jî digot:
«Tu duh jî wisa got.»
Li pencereyê dinêrim;
bajarekî razayî...
hezaran ser
li ser milên kesên ku hezê dikin
aramiya xwe dibînin.
Û ez...
serê xwe li ser destê xwe datînim
û wî razî dikim
ku ew mil e.
Tişteke ji vê
hêsantir naşîne:
ku destê xwe

bibe milê xwe yê tenê.
Û tişteki ji vê
bêtir xemgîn nine:
ku tu fêr bibî
xwe bixemilînî,
ji ber ku dinya
ji bîr kiriye
ku te bixemilîne.
Min ne bajar dixwest...
ne gel...
ne welatek ku ji bo min
çepik lêdide.
Min tenê dilek dixwest
ku bibêje:
«Rûne...
ne rave bike.
Min westiyana di çavên te de dît.»
Tenê hevokek
dikaibû min
ji gelek şevan rizgar bike.
Lê ew nehat.
Ji ber vê yekê
ez fêr bûm
çawa bê rizgarbûnê xilas bibim...
û çawa dilê xwe
di bin cilê xwe de hilgirim,
wek razekî giran.
Di dawiya şevê de...
ez perçeyên xwe
ji berîkên rojê derdixînim:
Ev ji xemgîniyekê ye...

Ev ji feqîriyê ye...
Ev ji hevalekî ye
ku min ew wek bira dît...
Ev ji deriyekî ye
ku heta destê min
xwîn lê kir
min li wî xist...
Û ev...
ez nizanîm ji ku hat.
Dibe ku ji min bû.
Paşê çavên xwe digirim
û hêdî dibêjim:
«Dibe ku sibê
ez bi temamî şiyar bibim.»
Lê sibeh her tim
bi rûyê duhê dihate.
Lê dîsa jî...
ez pencereya xwe vekirî dihêlim.
Ne ji ber ku ez li benda kesekî me,
belkî ji tirsê ku rojekê
ronahî were
û rêyek ji bo gihîştina min
nebibîne.
Û ez hîn jî dinivîsim.
Çimkî kaxez tenê
ji xemgîniya min
westiyan nake.
Serê xwe li ser wê datînim,
wek mirovê westiyayî
serê xwe li ser milê dayika xwe datîne,
û dibêjim:

«Ez li vir im...»
Ez ew zilam im...
ew zilam ku jiyan
li ser wî derbas bû
lê dem nedayê
ku fêr bibe
çawa bijî.
Ez ew im
ku ewqas winda kir
heta ji serkeftinê jî
bitirsim.
Carekê min bi hemû hebûna xwe
hez kir,
paşê hemû temenê xwe
di fêrbûna sarbûnê de derbas kir.
Û êdî ez gelek tiştan naxwazim...
Tenê deriyek ku negire...
Rûyek ku neguhere
dema ku feqîriya min bizane...
Destek ku paşde nekeşe
dema ku şikestina min dest pê dike...
Û dengê ku ji min re bibêje,
ne wek sozekê derbasdar,
belkî wek rastiyek
ku gelek dereng maye:
«Were...
Tu gelek dereng mayî,
lê ez li benda te bûm.»
Tenê wê demê
dibe ku ez bigirîm.
Ne ji ber ku ez xemgîn im...

belkî ji ber ku...
ji cara yekem...
ez ê bi tenê ne bim.
Ez ê vê şevê
li ser pragê deriyê bihêlim
û ez ê bikevim hundir...
Bê maskeyek...
Bê tirs...
Bê ew zilam
ku salên dirêj
xwe hilgirt,
wek kesekî ku
cenazeyek hilgire
û nizanibe
kî di hundirê wî de
mir.
Dibe ku ez vegerim ba xwe.
Dibe ku rûyê xwe yê kevn
di rûyê mirovekî de bibînim
ku ji min tu tiştî nexwestiye.
Û dibe ku di dawiyê de
ez fêr bikim:
Min li jiyanek nû
digeriya...
Min li tenê dilekî digeriya
ku ji min re bibêje:
«Here neçe...
Li vir bimîne...
Tu gelek westiyayî
ji rêwîtiya herdemî.»

Ey Kurdî

Ey Kurdî...
Pencereyê pir veneke...
Çimkî ba navê te dizane,
û koçberî
li dûv gavên te guhdarî dike
ji piştî derî.
Tu yî ew kes
ku her car
dilê xwe di axê de dadikî,
destekî xerîb tê
dareke ji wê derdixe,
paşê dibêje:
«Li vir
ji daran re maf tune ye
ku kokên xwe bi bîr bînin.»
Tu dimeşî...
Cenazeya siya te
berî te diçe.
Tu radizê...
welat li cem nivîna te rûdine
û navên wan kesan
dihesibîne
ku rê wan
êdî venagerîne.
Ey Kurdî...
Çend dayikan
wêneyê te
di bin balîfa xwe de veşartîye,
çavên xwe girtine

da ku nebînin rê
kurên wan
dîsa vedigerîne
nav axê.
Li ser çiya...
kevirêk hîn jî
dengê te diparêze.
Li deryayê...
pêlek
navê te hilgirtî ye,
lê tu carî
naghîje peravê.
Û li gundekî dûr...
pencereyek hîn jî vekirî ye,
ji bo zilamekî
ku ji bo vegerê
gelek dereng maye.
Heta gul jî...
dema çavên xwe
ji bo biharê vedike,
ditirse ku sorbûna wê
bibe dawî şopa
ku nebûn
li ser destên te hiştiye.
Û tu...
her car ku digotî:
«Ez ê vegerim.»
Rê rûyê xwe diguherand,
navê xwe veşart,
û te dibir
bo aliyekî din ê nebûnê.

Ji ber vê yekê
ji mirinê nepirse
çima ew te
ji jiyanê baştir nas dike.
Belkî ji roja ku tu hatî dinyayê
ew di te de
welatekî ku dimeşe dîtibû.
Û dizanibû
ku welatên ku
cihekî ji bo wan nayê dîtin,
carinan neçar dibin
axê xwe
di dilê zarokên xwe de
hilgirin.
Û dema diya te
di dawiya şevê de
bangî te dike:
«Lawê min...»
Ne bersiv bide wê.
Bihêle dengê wê
di navbera erd û ezman de
bimîne,
belkî ew ne bangek ji bo kurekî dûr be,
belkî duayeke gel be
ku rêya malê xwe
winda kiriye
û li ser pragê dinyayê
hîn jî radiweste,
li benda wê rojê ye
ku ji wî re bê gotin:
«Li vir cihê te ye...
Were hundir...
Ne tirs.»

Ev eya ku ji rêwîtiyê ma

Bi aramî derbas bibe...
Ey rojên min ên mayî...
Min deriyên dilê xwe girtine,
da ku ji wan
êşekî nû neketin hundir.
Derbas bibe sivik...
wek siya ewrêkî li ser gorê,
û axê nehejîne;
çimkî ewên ku min hez jê kir,
ji demeke dirêj ve
li binê wê radizin.
Ez êdî ew zilam nînim
ku dikeve...
paşê radibe,
wekî ku tu tiştek neqewimî;
çimkî di her ketinê de
tiştek ji min
dikeve,
û di her rabûnê de
ez perçeyek ji xwe
li ser erdê dihêlim.
Ez êdî kêfxweşiyê naxwazim...
Çimkî kêfxweşî bûye pencereyek
ku ez ditirsim vekim,
da ku nebûn
ji wê derkeve hundir.
Û hêviyê jî naxwazim...
Bes e ku şev derbas bibe
bê ku stêrkek mirî

li nav çavên min
bihêle.
Ji kerema xwe li min re dilo van be...
Çimkî wê ruhê
ku ji hemû van agirên mezin re derbas bû,
êdî ji wê
tenê ax û dûman maye,
ku bi zehmet
bîr tîne
ku rojekê mirovek bû.
Ji min re êvarekî aram bihêle...
Û fincanek qehweyê
ku bi xwe re sar bibe,
û kursiyek li kêleka pencereyê,
da ku ez hinekî rûnim
û bîr bînim...
rûyê min çawa bû
berî ku xemgînî nas bike.
Û heke neçar î
ku tiştê ji min bistînin,
her tiştê ku dixwazî bistîne...
Lê ji min re
vê dilê biçûk bihêle.
Çimkî ew hîn jî,
tevî hemû tiştan,
guhê xwe dide ser deriyê jiyanê
û li benda wê ye
ku jê re bibêje,
heke tenê carekê:
«Tu gelek westiyayî...
Ji ber vê yekê bêhna xwe bigire.»

Û ji sibehê netirse;
çimkî ji rê
tişteki pir ne maye,
û ji min
hêj kêr tir e
ku bikaribe
êşekî din hilgire.

DIGRÎM EY DEM

Digirîm ey dem...
Ne ji ber ku rê winda kirim,
belkî ji ber ku rê
êdî min nas nake.
Bavê min
destê xwe
li ser milê min dihêst...
Û diya min
êvarê di nav dengê xwe de
veşartibû,
da ku mal
netirse.
Paşê mezin bûn...
Rê mezin bûn,
mal biçûk bû,
û mifteh
ji derî girantir bû.
Digirîm ey dem...
Ji ber ku ew kesên
ku cih bi dengên xwe
tijî dikirin,
niha bûne
tenê navên daleqandî
li ser dîwarê bîranînê.
Heta kursiya kevn
hîn jî li benda kesekî ye...
Û pencere
her êvar
tenê çavek vedike

ber bi nebûnê ve.
Di hundirê min de
zarokek heyê
ku mezin nebûye.
Hîn li pey siya xwe
dide bazdan...
Û nîzane
ku siya
yekem tişt e
ku em wînda dîkin
dema rê dirêj dibe.
Ez dibêjim:
«Ez baş im...»
Ji devê min
kevîrên biçûk
dikevin.
Ez dibêjim:
«Sibê...»
Lê sibeh tê
bi cilê duhê li xwe.
Ey dem...
Tu çi kirî bi me?
Rûyên me ji me standin,
paşê wêne dan me.
Mal ji me standin...
paşê mifteh dan me
ku tu tiştêkî
venekin.
Welat ji me stand...
paşê got:
«Ev nexşe ye.»

Û ji wê rojê ve
ez li pey welatekî digêrim
ku ji bo dîtina wî
pêdivî bi rêbernameyê tune be.
Digirîm ey dem...
Ji ber ku min fêhm kir
mirov carekê tenê namire.
Hinek hinek dimire...
Her car ku deriyek tê girtin,
her car ku dengê dereng dikeve,
her car ku vedigere cihê xwe
lê xwe li wir
nabîne.
Û di şevê de...
Dema qehwe sar dibe
û di odeyê de
tenê bêdengiyek dimîne
ku dişibe min,
ez li kêleka pencereyê rûdînim
û navên kesên winda bûyî
dihesibînim.
Yek...
yek...
heta ku digihîjim ba xwe.
Û hingê
fêhm dikim
ku ji destpêkê ve
ez jî di nav wan de bûm.
Ey dem...
Ji min re tenê tiştêk bihêle.
Vê dilê nebe

ku hîn jî...
tevî hemû tiştan,
guhê xwe dide ser deriyê jiyanê
û li benda yek gavê ye
ku jiyan ji ber wî
bavêje.
Bajaran bistîne...
Rêyan bistîne...
Wêneyan bistîne...
Her tiştê ku dixwazî bistîne...
Lê ji min re
ew ronahiya biçûk bihêle
ku hîn bi temamî
venemiriye.
Belkî...
piştî vê hemû şevê,
jiyan pencereyekê veke
ku ji wê
nebûn nekeve hundir.
Û belkî sibeh
bi dengê nerm bibêje:
«Tu gelek giriyaye...
Êdî bêhna xwe bigire.»

Dema ku ez êşa xwe bi demê re parve dikir

Çend êş...
Min bi demê re parve kirin,
û çend «ax»
min spartin şevê,
da ku tu kes
nebihîze wan...
Şev guhdar bû,
û ez dilê xwe
li ber sînore tarîtiyê
didanî,
û ji wî
stêrkek li dû stêrkê
diket,
wekî ezman
winda bûnê
ji min fêr dibû.
Ez nedigirim;
tiştek di hundirê min de
di bêdengiyê de dihelî,
wekî mumekê
ku ditirse ronahiya wê
mezinahiya tarîtiyê
eşkere bike.
Her ku dem
li ser min derbas dibû,
birînek ji min
derdixist,

û her ku şev
vedigeriya,
dîsa bêdengiya min
dida min.
Heta ku ez bûm
ku di sîngê xwe de
şevêk bê sibeh hilgirim,
û di çavên xwe de
rêyek hilgirim
ku ji bîr kiriye
ber bi ku derê ve diçe.
Min ji demê re got:
«Wê çi dixwazî,
bibe...»
Ji min
tenê ew ma
ku tu nikarî bîbî.
Û min ji şevê re got:
«Hinekî veşêre min...
Çimkî tiştan
dema ku zelal dibin
min westandine,
û ya ku nikarîbûm ji bîr bikim
min hîn zêdetir westand.»
Şev min veşart...
Lê xem
navê min dizanibû,
û rêya ku ber bi min ve tê
jî dizanibû.
Çend «ax»
ji dil re lazim in

da ku bêdengiyê
fêr bibe?
Û çend şev
ji kesê dûrketî re lazim in
da ku nebûna wî
ji hebûna wî
giranîtir bibe?
Ez ne hesret dikim...
Ez tenê...
Her ku çavên xwe digirim,
li dûr
gavên ku dişibin min
dibihîzim,
û dengekî kevn
navê min bang dike,
ew navê ku min
di roja rêwîtiyê de
li paş xwe hişt.
Ji wê demê ve
dem
li pêşiya min dimeşe,
û şev
li paş min dimeşe,
û ez...
Di navbera wan de
dimeşim,
wek tiştêkî
ku ji bîr kiriye
vegere.
Ez nizamim...
Kengê êşa min dest pê kir,

û kengê dê biqede...
Tenê vê dizanim:
Her ku ez êşa xwe
bi demê re parve dikim,
ew zêde dibe,
û her ku ez wê
di şevê de veşêrim,
di hundirê min de
ronahiyê dide.
Ji ber ku hin xem
naxewin...
Ew tenê
dinyayê li dora xwe
ditemirînin,
da ku em
wan bibînin.

EZ DIXWAZIM BIZANIM

Ez dixwazim bizanim...
Kî ew bû ku çiyayê
li dawiyê nexşeyê danî
û ji Kurdî re got:
«Ev welatê te ye...»
Lê serê xwe bilind neke,
da ku tu wî nebînî?
Kî ew bû ku hînî sînorên kirin
ku bibin şûr,
û welatan hînî kirin
ku navên wan kesên ku li vir bûn
ji bîr bikin,
berî ku nexşeyên erdê
fêr bibin
çawa axê parçe bikin?
Ez dixwazim bizanim...
Kî ew bû ku ji deştê re got:
«Tu Erebi...»
Û ji çiyayê re got:
«Tu Tirkmênî...»
Û ji gundê re got:
«Navê xwe jê bibe...»
Paşê Kurdî hişt
bi tenê li ber neynikê,
ji rûyê xwe bipirse:
«Dema ez hatim dinyayê,
bi kîjan zimanî
min diya xwe bang dikir?»
Ez Kurd im...

Ew kesê ku di berîka xwe de
 ji bilî mifteya malekê
 tişteke din nehilgirt,
 malek ku nizanibû
 hîn li ser piyan e yan na,
 û komêk axa welatekî
 ku her car ez navê wî dibêjim,
 desthilatdar ji tîpên wî
 ditirsin.
 Ez kurê çiyayê me...
 Ew ku ji ezmanê
 tenê baranekî biçûk dixwaze,
 û ji dîrokê dixwaze
 tenê ew qas ji bîranînê
 ji bo wî bihêle
 ku hîn maye.
 Lê ez hatim bajarêkê,
 ku pencereyên wî pir in
 û hewayê qedexê dike...
 Hatim welatekî ku ji min re dibêje:
 «Tu welatîyek î...»
 Paşê navê min
 di berîka xwe ya ewlehiyê de digere,
 û gava dibîne,
 dîsa vedigere ba min,
 lê qedexeyî ye ku ez
 bi dengê xwe bibêjim.
 Ez dixwazim bizanim...
 Çima diviya me
 her sibeh

careke din îspat bikira
ku em mirovin?
Çima navê gundê
bû sûcdarî,
ziman bû komplo,
stran bû dosye,
û xewn bi ala welatê re
bû delîla xiyanetê?
Li Sûriyê...
Welat di axaftinên fermî de
fireh bû,
lê di dilan de
teng bû.
Şam...
Di bin giraniya dîrokê de
dixewt,
û Heleb
xweliyên xwe hilgirt,
wekî ku zarokatiyek hilgirtibe
ku di carekê de
şewitîbû.
Û Cezîre
rûyê xwe ber bi ezman ve bilind dikir
û dipirsî:
«Dema em mafê xwe dixwazin,
em ji vê welatê ne?
Yan gava em rastiye dibêjin,
em dibin xerîb?»
Min Sûriyê dît
ku ji mala xwe direve

bi mifteyekê di destê xwe de,
mifteyek ku tu derî venake.
Û min Kurdî dît
ku ji navê xwe direve,
da ku ji pirsê xilas bibe.
Û sînor...
Ji me hemûyan
zîrektir bû:
Ew dihêle
gule derbas bibe...
Lê stran na.
Rê ji general re vedike,
lê li ber zarokê digire,
gava zarok dibêje:
«Ez li vir im.»
Ez dixwazim bizanim...
Çend caran
divê mirov bimire
da ku welat wî nas bike?
Û çend caran
divê bişewite
da ku siyaset fêhm bike
ku xwelî
welatîyek kê-maf nîne,
belkî bîranînek e
bi hemû rûmeta xwe.
Welatê min...
Ez ji te re dilo vanî naxwazim...
Ji ber ku dilo vanî
nanê lawazan e
li ser sifreya hêzداران.

Ez navêk dixwazim
ku neyê jêbirin...
Zimanek dixwazim
ku neçar nebe
di berîkan de were veşartin...
Malek dixwazim
ku xwediyê wê
ji bo xewna xwe
neçar nebe destûrê bixwaze...
Û gorêk dixwazim
ku berî ku xwediyê wê
di axa xwe ya dawiyê de
bixew,
kes nepirse
«Tu ji kêjan neteweyî bûyî?»
Ez welatekî dixwazim...
Li wir Kurd
li ser dîroka xwe
mêvan nebe,
Ereb
di tîrsa xwe de
girêdayî nebe,
Suryanî
di kenara pirtûkê de
bîranînek ji bîrkirî nebe,
û Sûrî
neçar nebe
cureyê mirinê hilbijêre
da ku îspat bike
ku hîn sax e.
Ez dixwazim bizanim...

Gelo welat
 ew axa ye
 ku em li ser wê ji dayik dibin,
 an ew dadmendî ye
 ku em dikarin
 di bin banê wê de
 bê tirs nefesê bistînin?
 Gelo Sûriye
 bi rastî Sûriye dibe
 heke hin ji zarokên wê
 hîn jî ji navên dayikên xwe
 bitirsin?
 Ê gelo azadî
 bi rastî azadî ye
 heke tu dikaribî
 bigirî,
 lê nikaribî bibêjî:
 «Tu kî yî?»
 Ez li welatekî ji zêrê
 ne digirim,
 û li dîrokekî bê birîn
 jî naxwazim.
 Ez tenê...
 Welatekî dixwazim
 ku derewan neke.
 Welatekî ku gava dibêje:
 «Tu kurê min î...»
 piştî wê
 ji te nepirse:
 «Tu ji kîjan gelî yî?»

Welatekî ku Kurd
 neke pîrsgirêkek li ser nexşeyê,
 Erebo
 neke zindana nasnameyê,
 Suryanî
 neke bîranînek paşxistî,
 û Sûrî
 neke penaberê di bîranîna xwe de.
 Ez dixwazim bizanim...
 Kî dê navên kevn
 vegerrîne ser çeman?
 Kî dê ji çiyayan re bêje:
 «Êdî em ji bilindahiya we
 natrîsin?»
 Kî dê navên miriyan
 kom bike û ji wan re bêje:
 «Bibore...
 Em pîr dereng man
 di fêmkirina wateya welatê de.»
 Ê kî dê rojekê di sibehê de were,
 deriyên welatê veke,
 bê ku di berîkên wî de
 li pey nijadê bigere...
 Yan zimanê...
 Yan mezhebê...
 Yan bîranînê?
 Wê demê tenê...
 Ez dê mifteya malê
 li ser sifrê bihêlim
 û ji çiyayê re bibêjim:
 «Bi aramî raze...

Êdî ne hewce ye
em navên xwe veşêrin.»
Û ez ê ji Sûriyê re bibêjim:
«Li vir em hemû ne...
Ereb û Kurd,
Suryanî û hemû zarokên din ên te...
Em nehatine ku te parçe bikin,
em hatine ku te ji destê wan
dîsa bistînin,
wan kesên ku welat kirin milkê xwe,
tirsê kirin qanûn,
û cudahiyê kirin sûc.»
Û ez ê vegerim
ser pirsê yekem:
Ez dixwazim bizanim...
Gelo ev hemû êş
pêwîst bû
da ku em di dawiyê de fêr bibin
ku mirov ji nexşeyê pêşdetir e,
ku welat ji desthilatê mezintir e,
ku rûmet ji dewletê kevntir e,
û ku Kurd...
gava dibêje:
«Ez Kurd im...»
şer li dijî kesî
ragihandine nake...
Belkî pencereyek vedike
di dîwarekî welatê de,
welatekî ku şev
li ser wî pir dirêj bû.

LI JORÊ LINGÊ MIN

Gotin:

«Dengê xwe nizim bike...

Li ser erdê

xwediyên meqam û payeyan hene,

û li ser wan payeyan

derî hene

ku tenê ji bo wan vedibin

ku hunera xwe ya xwarbûnê

baş fêr bûne.»

Min got:

«Ez ne xwediyê qesrekê me...

Navê xwe

li ser dîwarekî desthilatdarekî

nadaliqînim.

Lê dilêkî min heye

ku hîn fêr nebûye

çawa serî xwar bike.»

Gotin:

«Tu dizanî

tu bi kê re diaxivî?»

Min got:

«Ez dizanim...

Ji ber vê yekê

ez diaxivim.»

Çiqas ser hene

ku li ser serê mirovan

bilind bûn,

paşê di dawiyê de

ketin qulikekê

ku tu nasnav
nas nake.
Û çiqas dest hene
ku li mirovan nîşan didan,
wekî ku ew
qederê ezmanê bin,
paşê bêhêz
di bin axê de
raziyan.
Dema ser sar dibe,
tac êdî tac nîne,
û dema dest dikeve,
asa desthilatê jî
êdî asa desthilatê nîne.
Tenê rê dimîne...
Û şopa gavê dimîne.
Ew lingê ku wan pê dikiyan,
ji we zêdetir
erd nas dikir;
axê wê
dida destê xwe,
ji nav heriyê wê derbas dibû,
û min hilgirt
dema dûrî
li ser milên min
giraniyabû.
Û gava wan ji min re got:
«Şerm e
ku tu lingê xwe bilind bikî
li ser xwediyên meqam û payeyan!»
Min kenî...

Û min got:

«Şerm ne di lingekî de ye
ku carekê bilind bûye,
şerm di serêkî de ye
ku mezinahiya xwe
tenê gava ku kesên din
di bin lingên wî de ne
dibîne.»

Heke bihayê rûmetê

ew e ku ez

şermê xwe wek şerm

binav bikim,

bila bibe...

Ez şermê xwe hilbijêrim,

lê xwarbûna xwe

nahilbijêrim.

Li jorê lingê min...

Hemû xwediyên meqam û payeyan,

ne ji ber ku ling

bilindtir e,

belkî ji ber ku hin kesên

li ber min

ji bo xwe

cihekî li bin lingên mirovan

hilbijartine.

Û ez...

Ez ê bimeşim.

Ez ê bimeşim

wekî wan kesan

ku ji gavê xwe pê ve

tişteki din tune ye,

û ji rê
tenê vê dixwazin:
Ku rê
rê bimîne.
Erd ji qesrên we
firehtir e,
û ezman
ji tu kesî
nav û nasnavê wî napirse.
Û gava her tişt dikeve,
ji mirovan
tenê ew dimîne
ku di hundirê wan de hebû,
di wê demê de
ku tu kes
wan nedît.
Herin ber bi meqam û payeyên xwe ve...
Lê ez...
Ez ê ber bi rê ve biçim.
Ji min re bes e
ku serê min bilind be,
bê ku ew
li ser serê kesekî din be.

YA XWEDANA BIRÎNÊN MIN

Dibe ku qelem
tarîtiya şevê hez bike,
heta ku şev
bibe dawîn murekkaşa wî.
Û dibe ku murekkeb
ji xemê min ê herdemî hez bike,
û min li ser kenara nebûna
binivîse,
wekî ku ez dawîn kes im ku sax maye
ji helbestekê
ku tu kes
miriyên wê neşandine gorê.
Ya xwedana birînên min...
Ya jinê ku ji aliyê wê hatî
ku dilê min
her car ku rê winda dike
ber bi wir ve diçe.
Ya xencerê êşa min a xweş,
ya gulê ku di nav şiqên sînga min de
şîn bûyî...
Her ku ez dixwînim,
tu di xwîna min de
bêtir bûyî bîhna gulê,
û her ku ez hewl didim
ji bîr bikim te,
birîn
dîsa min vedigerîne ba te.
Ez ji te hez nakim...

Ne wekî rêwî
ji jinên xwe hez dikin.
Ez ji te hez dikim
wekî ax
ji barana ku pir dereng maye
hez dike...
Û wekî xerîb
ji pencereyekê hez dike
ku di wê de welatê xwe dît,
paşê ew pencere
berî ku ronahiyê bigihîje destê wî
hat girtin.
Ez ji te hez dikim...
Ji ber ku tu tenê jin nebûyî.
Tu ji bo dilê min
aliyekî din bûyî,
û tu welatekî biçûk bûyî
dema welatên din
li min teng bûn.
Û diviya ez
ji bo te bibûma sirgûn,
dema ku min di vê dinyayê de
cihek nedît
ku ji bo du dilên xeyalvan
têra xwe fireh be.
Ya xwedana birînên min...
Nepirse çima
her car ku ez navê te dinivîsim,
destê min dihejî.
Ji ber ku navê ku em hez dikin
tenê tîpên ku tên bangkirin nînin...

Ew temenekî tamam e
ku hewl dide
ji dawiyên rê
dîsa vegere.
Ez mirovek im
ku nîvê dilê xwe
di welatan de winda kiriye,
û nîvê mayî
li cem te hiştiye
da ku deriyê nebûnê
biparêze.
Heke rojekê
tu dilê min bibînî
ku bi tenê di kolanan de dimeşe,
jê re ne bang bike...
Bihêle rêya xwe bidomîne,
çimkî ew dizane
rêya ber bi te ve
ji temenê rêwî
dirêjtir e,
û ew kesên ku
ji evînê vedigerin
wekî berê
nayên vegerandin.
Çend caran min ji şevê re got:
«Ji bîranîna min
wê bistîne...»
Lê ew
rûyê te dîsa da min.
Û çend caran min ji sibehê re got:
«Vê hesretê vemirîne...»

Lê ew
dengê te
di pencereya min de
şewitand.
Û çend caran min dilê xwe girt,
da ku tu nekevî hundir...
Paşê min fêm kir
ku tu berî ku ez bizanim
çawa dilê xwe vedikim,
berê di hundirê wî de bûyî.
Ya jinê...
Ku di navbera xwîn û hêsirên min de
dijî...
Ez ê bi vê hemû hesretê
çi bikim
heke tu li vir nebî?
Ez wê li ser darekê
bihêlim
da ku çivîkan wê bixwin?
Yan ez wê
di axa dilê xwe de
bikim gor,
da ku piştî mirina min
dîsa şîn bibe,
û ji rêwiyên ku derbas dibin re bêje:
«Li vir mirovek hebû
ku ji jinekê re hez kir
heta ku evîn
bû tenê welatê wî.»
Ez ji veqetînê natirsim...

Çimkî veqetîn
ji kevnahiya xwînê min e.
Lê ez ji wê rojê ditirsim
ku ez te bibînim
û nezanim
ku min ji te hez dikir.
Ez ditirsim
rûyê te bibe wêneyekî asayî
li ser dîwarê bîranînê...
Û navê te
di dilê min re derbas bibe
bê ku erd ji bin lingên min
bilerize,
û ez bibêjim:
«Li vir jinek hebû...»
Û paşê biçim.
Na...
Ez evînekê naxwazim
ku ji êşê rizgar bibe...
Çimkî evîna ku nekujîne
nizane
helbesta xwe ya yekem
çawa dinivîse.
Min wisa hilgire ku ez im:
Mirovek ji westiyabûn û hesretê...
Ji bîranînekê qulpandî...
Û ji welatekî ku her car ez hewl didim
hilgirim li ser milên xwe,
ji destê min dikeve
wek kevirêkî kevn.
Min hilgire...

Û nepirse çiqas ji min maye,
çimkî ez êdî
xwe bi temamî
naxwedî dikim.
Parçeyek ji xwe
li ber deriyê zindanê hiştim...
Parçeyek
li ser sînorên welatan,
parçeyek
di rêyan de
ku êdî navên rêwiyan
nas nakin.
Lê parçeya dawiyê
min di çavên te de veşart
da ku tu kes
wê nebîne.
Ya xwedana birînên min...
Ya xencerê êşa min...
Ya herî bedew tiştê ku nebûn
li ser laşê rojên min hiştiye...
Heke divê rêwîtiyê bikî,
bi hêdî here...
Da ku ez bikaribim
gavên te bijmêrim,
û dûrahiya ku dê bimîne
di navbera dilê min û deriyê te de
di bîra xwe de biparêzim.
Û heke divê bimînî,
wisa bimîne ku tu yî:
Birînek ku baş nabe...

Stêrkek ku destê min
nikare bigihîje wê...
Û stranek...
Her car ku ez difikirim
ku dawî bû,
dîsa ji nû ve dest pê dike.
Lê ez...
Êvarekê dê li ser maseyekê
ku tenê ye
rûnim,
qelemê li ber xwe bikim,
murekkebê jî li kêleka wî danim,
û ji wan re bibêjim:
«Binivîsin...
Ne li ser jinekê ku min hez jê kir
binivîsin,
li ser mirovekê binivîsin
ku li pey dilê xwe digeriya
û ew di birîna jinekê de dît.
Li ser welatekê binivîsin
ku her car ku bi navê xwe bangî wî kir,
bêdengî bersiv da.
Li ser şevêkê dirêj binivîsin
ku di sînga xwe de
stêrkekê şikestî mezin dikir.
Li ser min binivîsin...
Lê dawiyê nebinivîsin.
Çimkî ez...
Tevî vê hemû wêrankirinê,

hîn jî bawer dikim
ku ji bo helbestê
deriyekî din heye...
Û ku ji bo evînê jî,
her çiqas nebûna wê dirêj bibe,
demek heye
ku tenê ew kes
ku pir li bendê mane
dizanin wê.
Û heke rojekê
ji te bipirsîn:
«Ew mirovekî ku te
bi vê hemû xemê nivîsand
kî bû?»
Ji wan re bêje:
«Ew evîndarek bû...
Welatê xwe di rê de winda kir,
paşê gava ku jinek dît
ku dişibî welatê wî,
tirsiya ji wê hez bike,
da ku welatê xwe
careke din
winda neke.»

WERIN...

Werin em li ser baskê şevê
bigerin û reqisin...
Û bihêlin stêrkan
gavên me
yek bi yek
bijmêrin,
wekî rêya di navbera me de
ne dûrahiyek be,
lê stranek be
ku destpêka wê
dereng maye.
Werin em êşên salan
bişkînin,
wekî heyv
li ser rûyê avê
dişkê,
avê ku nizanibe
çawa
rûmeta asîmanê
li ser rûyê xwe biparêze.
Werin em li ser qederê
bifirin,
li ser wê çalê
ku nebûna te
di navbera me de
kolandî ye,
û ji demê re bêjin:

«Ji temenên me
her çi dixwazî
bibehrîne,
lê ev kêliyê
ne ya te ye.»

Werin...

Destê xwe bide destê min,
ji roja ku tu çûyî
ez bi nîvê dilekî
dimeşim,
bi nîvê siyekî,
bi nîvê jiyanekê,
wekî ku nebûnê
mêrê ji min
qetandibe,
û tenê
bendewariya wî
ji min re hiştiye.
Ez dixwazim te bibînim,
ne wekî jin
di neynikê de
xwe dibînin,
lê wekî welat
di çavên mirovekî
ji welat dûrketî de
xuya dibe,
gava ku pencereya şevê
vedike,
û li dawiyê tarîtiyê
tiştêkî din nabîne,

ji bilî stêrkekê
ku dişibe
çavên te.
Ez ji te re hesret dikim...
Wekî derya
ji keştiyekê re
ku bayê wê
winda kiriye,
û wekî rê
ji gavên
ku sirra gihiştinê
dizanin re
hesret dike.
Ez ji te re hesret dikim...
Heta ku hesret
bû welatekî din
di xwîna min de,
û navê te
bû pasaporta min,
ji bo wan aliyan
ku tenê evîndar
dikarin bigihîjin wan.
Ey dût...
Wekî dawîn stêrka
ku di çavên êvarê de
dilerize,
lê nêzîk...
Wekî nefesên min,
gava ku ez navê te
bi hêdî dibêjim...

Tu çawa karî
di vê dilê de
bi cih bibî,
bê ku derîyê wî
lêxî?
Û tu çawa li ser lêvên min
ev hemû gotin
hiştin,
paşê çûyî,
wekî ku gotin
neêşînin?
Ez ji te
sozekê naxwazim...
Ji min re bes e
ku tu serê xwe
tenê ji bo deqîqeyekê
li ser milê min
bînî,
da ku ez ji şevê re bêjim:
«Ez di dawiyê de
li hemberî tenêtiya xwe
serketim.»
Werin...
Werin em hesretê
di navbera xwe de
parve bikin:
nêvek ji bo te,
nêvek ji bo min,
û ew ku ji hesreta me
zêdetir dimîne,

em ê wê
li ser dara bendewariyê
bikin,
belkî teyreyên nebûnê
wê bigihînin te.
Werin em dûrahiyê
parve bikin:
gavek ji te,
gavek ji min,
heta ku gava em
bigihîjin hev,
di navbera me de
rêyek nemîne,
û rê bixwe
bibe helbestek
ku ber bi me ve
diçe.
Werin...
Ji ber ku ez
xwediyê malekê nînim
bilî ku tu lê yî,
û ez ji bo şevê
wateyek nizanim,
tenê dema ku siya te
ji pencereya min
derbas dibe,
û ez ji wateya rizgariyê
tiştêkî din nizanim,
bilî dema ku ez
te dibînim
dikenî.

Ez dixwazim te
bi evînekê hez bikim
ku ne dişibe evînê,
evînek ku li gorî
jinekê ye
ku ji dawîya xewnê
hatiye,
da ku tevliheviya
di dilê mirovekî de
ji nû ve rêk bixe,
mirovekî ku nebûnê
rûyê wî
xera kiriye.
Ez dixwazim navê te
li ser cama vê pencereyê
binivîsim,
da ku gava xerîbek
ji vir derbas bibe,
bizane ku jinek
şevêkê
ji vê dilê
derbas bûye,
û ku mêrêk...
ji wê demê ve
hîn jî
çiraya bendewariyê
dide vêxistin.
Werin...
Ji ber ku temen
ji wê kurtir e

ku em wî di nebûnê de
winda bikin,
û şev
ji wê dirêjtir e
ku tenê bixewê,
û ev dil...
ku dûrahiyan
westandiyê,
êdî nikare
rêwîtiyeke din
bihêle.
Werin em reqisin...
Li vir
ji bilî lêdana
dilên me
muzîk tune ye,
û di bin lingên me de
ji bilî vê hesretê
erd tune ye,
û li ser me
ji bilî çavên te
asîman tune ye,
û di navbera me de
ji bilî stêrkekê
tiştek tune ye,
stêrkek ku ditirse
heke em ji hev dûr bikevin,
ew jî
vemire.
Werin...

Û em bi hev re
ji qederê re bêjin:
«Em gelek dereng man,
lê me gihîşt.»
Û ji salan re bêjin:
«Hemû temenên me
bibin te,
lê vê kêliyê
ji me re bihêle.»
Tenê kêliyeke...
Di wê kêliyê de
ez ji te hez bikim,
wekî ku dinya
hîn nehatibe afirandin,
wekî ku şev
hîn tarîtiyê
nas nekiriye,
û wekî ku dilê min
ji yekemîn lêdana xwe ve
li benda te bûye.
Wekî ku ez û tu
yekemîn evîndar bûn,
ku şev keşîf kir,
û di dilê tarîtiyê de
tenê stêrkek
pêxist.
Paşê me ji wê re got:
«Bibe şahida me,
ji ber ku me hez kir,
tevî dûrahiyê,
tevî demê,

tevî vê nebûnê,
ku demek dirêj
hewl da
dilên me bawer bikin
ku veqetîn
qedera me ye.
Lê em...
gava di xewnê de
li hev hatin,
rastiyê me nas kir:
Hin dil
qet ji hev naqetin...
heta dema ku
hemû alî
wan ji hev
veqetînin.

DEMA KU TU JI NEBÛNÊ VE SERDANA MIN DIKÎ

Werin...

Em hinekî qederê

bixapînin...

Zencîra wî

bişkînin,

û ji sibê re

deriyek bihêlin

ku nebûn

nizanibe.

Werin, wekî helbest

gava kaxezê

êdî teng dibe ji bo wê,

û wekî baran

dikeve ser pencereyeke tenê,

û ji bajarên

napirse:

«Ev hesret

ji bo kê ye?»

Tu dûr î...

Lê her car ku ez

çavên xwe digirim,

ez dûrahiyê

ji lêdana dilê xwe

nêzîktir dibînim,

û rûyê te

li aliyê din ê dilê min

dîtînin,

wekî ku li wir
hatiye daliqandin.
Tu di xewnê de
serdana min dikî,
ez xewna xwe
ji sibehê ve
veşêrim,
û ji demê re dibêjim:
«Hêdî...
Evîn hîn
gotina xwe ya dawî
negotiye.»
Ez ji te hez dikim
ji aliyê wê din ve,
aliyê ku nexşeyan
nikarin bigihîjin,
ji welatekî
ku sînor
rêya xwe ber bi wî ve
winda kiriye,
û destê nebûnê
nikare li deriyên wî
kilîtekê bide.
Û gava ez ji te re
hesret dikim...
Ez navê te
nagirim,
ez tenê pencereya xwe
vekirî dihêlim,
belkî ba
navnîşana te bizanibe,

û ji dilê min
hinek ji lerizîna wî
bigihîne te.
Ey jinê...
Her ku tu dûrtir dibî,
tu di hundirê min de
firehtir dibî,
û her ku tu winda dibî,
tu di xwîna min de
bajarekî
dişewitînî,
bajarek ku
qet naxewê.
Werin...
Ez ji te re
sozekê naxwazim,
ji ber ku soz carinan
tenê randevûyên
paşxistî ne
li ser rîhên nebûnê.
Ez tenê
kêliyeke dixwazim,
kêliyeke ku
dûrahî têra xwe bide,
û hemû alî
di navbera me de
rûnin.
Û heke tu îşev
di xewnê de
werî ba min,

min ji xewê
nehişkînin...
Bihêlin şev
dirêjtir bibe,
û bihêlin ez bawer bikim
ku ji bo yê dût
welatek heye,
û ku welat
dibe ku jinek be,
ez wê di xewnê de
dihembêzim,
da ku ez
şiyar nebim.

DI NAV HÊVÎ Û NEHÊVÎYÊ DE

Di nav nehêvî û hêviyê de
xewnên min
dilerizin...
Wekî teyrekî şilbûyî
ku rêya xwe ber bi asîmanê xwe ve
winda kiriye,
ne dikare bimire
da ku ji baskên xwe
rehet bibe,
ne jî asîman
nêzîk bûye
da ku bawer bike
ku ji bo rizgariyê
deriyekî din
heye.
Ez dimeşim...
Di dilê min de
cenazeya temenekî heye
ku qet nehat temamkirin...
Siyê xwe li paş xwe
dikşînim,
wekî ku welatekî
dikşînim
ku nexşeyan
di navbera navekî û navekî de
winda kiriye.
Ax ji vê dilê...

Çend caran hêviyê
li ser vê dilê
derew kiriye,
û çend caran şevê
jê re gotiye:
«Sibê...»
Paşê sibeh hat
bi rûyekî
bêtir tarî,
destê xwe danî
li ser milê min
û bi aramiyeke sar
got:
«Ne niha.»
Ne niha...
Wekî ku hemû temen
li benda demekê bû
ku qet nayê...
Wekî ku deriyên rizgariyê
her tim
li aliyê din ê jiyanê
vedibin.
Ez ew im...
Her car ku pencereyek
ava dikim,
ba wê
dişikîne.
Her car ku çirayekê
li ser dîwarê ruhê xwe
daliqînim,

şev tê
û bi aramiya kesekî
ku dizane
xem ji ronahiyê
kevntir e,
wê dimirîne.
Ez dimeşim...
Di berîka min de
destepêk xewnên şikestî heye,
ez wan ji dinyayê
veşêrim,
wekî ku feqîr
nanê xwe yê dawî
veşêre.
Ez ji xwe re dibêjim:
«Ne xem e...
Biharê dê bê.»
Darekî tazî
li dawiyê rê
dikenî
û dibêje:
«Çend bihar
li ser me derbas bûn...
û tu kes nehat?»
Dayê...
Heke tu bizanibî
çiqas min westand
ku her car
xwe bi hêz nîşan bidim,
di her carê de
ku dilê min

tenê hewceyê
hembêzekê bû.
Çend caran
ez şikestî vegeyriyam
ba şevê,
serê xwe danî
ser balîfa xwe,
wekî kesekî
welatekî
li ser gorê dide.
Paşê min got:
«Sibê...
ez ê baş bim.»
Û min derewê sibê
bawer kir,
ji ber ku min
hewceyê derewokeke biçûk bû
da ku min
ji rastiyeke mezin
rizgar bike.
Rastî giran e,
hevalê min...
Ji kevirê ku
mirovek
ber bi serê çiyayê ve
hilîne
giran e,
paşê tê fêmkirin
ku çiya
li ber wî ne bû...

Çiya
di sînga wî de
dijîya.
Ez ji xemê netirsim...
Lê ez ditirsim
ku ez pê re
bikim adet.
Ez ditirsim
ku şev bibe mala min,
bêdengî bibe zimanê min,
û nebûn
bibe navê min ê din.
Ez ditirsim
ku rojekê şiyar bibim
û di dilê xwe de
wî zarokî
nebînim
ku bawer dikir
dinya dikare
xweş be.
Ew zarok...
Ku her car ku stêrkek
dibînî,
destê xwe
ber bi asîman ve
bilind dikir,
û nizanibû
ku hin stêrk
tenê qulikên biçûk in
di cilê tarîtiyê de.
Ez hîn jî dimeşim...

Ne ji ber ku rê
zelal e,
lê ji ber ku rawestan
dişibe mirinekê
bê cenazeyek.
Ez hîn jî
her sibeh
pencereya xwe vedikim...
Tevî ku ba
navnîşana min
dizane.
Û ez hîn jî
gulekê
di goşeya şikestî de
diçînim,
belkî ew
kevir fêr bike
çawa nerm bibe.
Ez hîn jî hez dikim...
Tevî ku evîn
hînî min kiriye
ku dil dikare
bibe welatek
ku artêş têkeve nav wî
û li paş xwe
kevir li ser kevir
nehêle.
Û ez hîn jî dixewn im...
Ji ber ku xewn,
heta gava ku
me dixapîne jî,

ji rastiyeke ku
heta mafê xapandinê jî
nade me,
dilo van e.
Di nav nehêvî û hêviyê de
ez hîn jî daliqandî me:
Nîvê dilê min
di çala nehêviyê de ye,
û nîvê din
bi stêrkeke dûr
ve girêdayî ye.
Û ez nizanim
kîjan dê rizgar bibe.
Lê ez dizanim
heke ez bikevim...
Ez ê bikevim
bi dawîn cilê ronahiyê
di destê xwe de.
Tiştêkî pir biçûk e,
lê bes e
da ku ez ji tarîtiyê re bêjim:
«Tu hîn
serneketî.»
Ji ber ku ez...
Tevî vê hemû wêrankirinê...
Tevî wan kesên
ku çûn...
Tevî wan kesên
ku min berdan...

Tevî rêyên
ku berî ku ez bigihîjim
qediya bûn...
Tevî dilê min
ku bendewariyê
westandîye...
Ez ê ji sibê re
tenê pencereyekê
bihêlim.
Belkî bê
û ji bo min
tiştek neyne...
Û belkî...
Ji bo cara yekem...
Sibê neyê ba min...
Belkî ew
min hilgire
û bibe min
ber bi xwe ve.

EZ LI DERÎ ZAYÎNA DÎROKÊ ME

Dayê...

Ez hatim dinyayê...

Bi qîrîna êşê,

dema ku şev

hîn navên qurbanên xwe

fêr dibû,

û dema ku axîn

zarokên xwe

di bin berdeka bêdengiyê de
veşartin.

Ez hatim dinyayê...

Di hembêza hasretan de...

Dema ku dem

bi lingên tazî

li ser birînên me

dimeşiya,

û li ber deriyên gundan

navên kesan

dihîşt,

navên ku

qet gorên xwe

nedîtin.

Ez hatim dinyayê...

Bi nalîna şeva tarî,

bi nefesa giraniya çîrokan,

dema ku dapîran
dîrok di nav sîngên xwe de
veşart,
da ku defterên serketiyan
wî ji wan
nebin.
Ez hatim dinyayê...
Dema ku havînê
dawîn pelê dara xwe
jê kir,
û toza xemê xwe ya zer
li ser rêyan
belav kir,
wekî ku payîz
ne beşek ji salê bû,
lê qederek bû.
Dayê...
Ez hatim dinyayê...
Bi derewa dîrokê,
dema ku wan ji me re got:
«Qabil kuştarek bû...
Û Habil bêguneh bû...»
Paşê pirtûk girtin
berî ku ji me re bibêjin:
«Kî kêrê Qabil
mîras girt?»
Ji Adem ve...
erd bi navê xwedayan
parçe dibe,
û ji Nûh ve...

lehiyê qet
qediya nake;
her car ku av hişk dibe,
lehiyeke din
ji peyvvan dest pê dike.
Dayê...
Ez hatim dinyayê...
Dema ku rondikên Agirî
ji çiyayê ber bi asîman ve
diketin,
û dema ku çiya
hewl dida tişteki bibêje
lê ji bilî bêdengiyê
tişteki din
nedît.
Agirî...
Ey şahidê birînên min...
Tu dizanî
ku çiya jî digirî,
û ku kevir
dikare tiştên biparêze
ku belge
nikarin biparêzin.
Ez hatim dinyayê...
Bi zimanekî
ku ji tûpên xwe tazîkirî ye,
zimanekî ku
navê wî ji wî rakirin,
paşê jê pirsîn:
«Tu kî yî?»

Û ew bi bêdengiyeke dirêj
bersiv da,
wekî ku bêdengî
dawîn tişt bû
ku ji welatê wî
mabû.
Zimanekî bêberhem...
Her car ku helbestek
dihewand,
sînor wê
berî ku bibe dayik
dişkand,
û her car ku stranek
ji wê re dinya
dihate,
zindanger tê,
di qirika wê de
li pey sêceke digeriya.
Zimanek...
Ku her roj
hezar salan dişewite,
û dûmana wî
tişteke din nake
bilî ku bibe
bêtir bîranîn.
Dayê...
Ez peykerek nînim...
Ku li meydanên giştî
rawestiyam,

da ku kesên gemar
di demsalên hilbijartinan de
li dora min bigerin,
guliyên derewan
li stûyê min bikin,
paşê navê min
di bazara şiyaran de
bifroşin.

Na...

Ez kevir nînim...

Da ku ew

rûyê min

wekî ku dixwazin

binivîsin,

ne alayek im...

Ku gava hewceyê

sihekî nû dibin

bilind bikin.

Ez ne navek im

li ser tabelayekê,

ne wêneyek im

li ser dîwarê partiyekê,

ne jî gor im...

Ku hewceyê

axaftvanekî heye.

Dayê...

Ez hevalê kesî nînim

gava hevaltî

dibêje pêlik e

ber bi kursiyê ve,

ne dostê kesî nînim

gava dostî
dibe kilîta
qesrên welatê,
û ne bira yê kesî me
heke xwîn
tenê şiyarek be.
Ez kurê...
bavêkî siyasî
bêwijdan nînim,
ne jî destbraceletekî zêrîn im
ku pêşkêşî dadwerêkî gemar
dikin,
da ku dadmendî
bi saetekî
biriqokê
bikirin.
Ez rê nînim...
Da ku dinya û nezan
li ser min derbas bibin,
ne jî pirêkî kevn im
ku ruhê wî şikestî ye,
û karwan
li ser wî derbas bibin,
paşê ji bîr bikin
kî gavên wan
hilgirtin.
Ez...
Derbasgehekî kesî nînim.
Ez çiyay im
dema ku red dike
ku bibe pêlik.

Ez birîn im...
Dema ku fêr dibe
çawa bibe
bîranîn.
Ez deng im...
Her car ku hewl didin
min di axê de
bifetisînin,
ji gorê
helbestek
şîn dibe.
Ez Cûdî me...
Ne ji ber ku ez
ji lehiyê rizgar bûm,
lê ji ber ku ez
hîn jî li ber ba
berxwedan dikim,
û li ser milên xwe
keştiyek
hilgirtî me
ku hîn
negihîştîye peravê xwe.
Ez dawîn pel im
ku hîn neketîye,
peleke tenê,
ku ji payîzê fêr bûye
ku ketin
her tim
dawî nîne.
Ez...
Pelek im...

Ji dara hesretê
ketiye,
û di navbera erd û asîman de
hîn jî daliqandî ye,
ne vegeriya ser şaxê xwe,
ne jî razî bû
ku bibe ax.
Ez li derî me...
Ji zayîna dîrokê...
Ji ber ku ez
di wê rûpelê de
nehatim dinyayê
ku serketiyan
ji bo me nivîsand,
lê di kenarê wî de
hatim dinyayê,
kenarek ku wan
qetand
û guman kir
ku mirî ye.
Ez kurê çîrokê me...
Çîroka ku
wan nehîşt
temam bibe.
Û gava dîrok ji min bipirse:
«Tu kî yî?»
Ez ê nebêjim:
«Ez qurban im.»
Û ez ê nebêjim:
«Ez leheng im.»
Ez ê tenê bêjim:

«Ez ew im
 ku rawestiyam
 gava hemû kes
 ji nivîsandina ketinê
 qediya bûn.»
 Ez ew im
 her car ku wan deriyê bîranînê
 girt,
 ez ji aliyê birînê ve
 vekirim.
 Ê her car ku wan got:
 «Çîrok qediya...»
 min serê xwe bilind kir
 û got:
 «Hîn dest pê nekiriye.»
 Dayê...
 Heke tu dipirsî
 çima ez wiha hatim dinyayê,
 li navê min
 di tomarên zayînê de
 negerî.
 Li çiyayan li min bigere,
 di stranên ku ji agirê
 rizgar bûn de,
 di zimanê ku hîn jî
 di bin wêranan de
 nefes dide de,
 û di çavên zarokekê de
 ku li welatê xwe dinêre
 û nizanibe çima
 lê nayê hiştin

ku navê wî lê bike.
Li wir...
Ez hatim dinyayê...
Ne di zikê dîrokê de
ku wan ji bo me nivîsand,
lê li derveyê zikê wî,
li wir ku ew kes
tên dinyayê
ku ji bilî bîranîna xwe
tiştekî din
nînin
da ku bi wê
berxwedanê bikin.
Ez li derî me...
Ji zayîna dîrokê...
Lê ez...
Dibe ku ez
yek ji wan kesan bim
ku dê dawiyê wê
binivîsin.

LI VIR...

Li vir ez hinekî
li bendê bim...
Heta ku şev
ji girîna min re
bibe dawî...
Ji ber ku rondik
gava welat
dibe pencereyeke şikestî
di mala nebûnê de,
êdî tiştêkî din
nabe ku bibêje.
Û li vir ez hinekî
bêdeng bim...
Gava karwanên
xewnên min ên birîndar
li ser pirekî ji axê
derbas dibin,
ez naxwazim rê
ji xewa xwe ya dirêj
şiyar bikim.
Ez ê bihêlim ba
di berîkên kesên winda
de bigere
li pey kilîta welatê,
û ez ê bihêlim çiyayan
navên wan kesan
biparêzin
ku ber bi wan ve
hilkişîyan

û venegeriyan.
Ez li ser nexşeyê
li pey welatekî nagerim;
ji ber ku nexşeya ku
çiya ji laşê xwe
diqetîne,
wateya welatê
nizane.
Ez li pey welatekî me,
welatek ku gava zarok
navê wî dibêje,
leşker
li devê wî
nenêrin,
û gava pîr serê xwe
bilind dike,
jê nepirsin:
«Çima tu li asîmanê
dinêrî?»
Li vir ez hinekî
li bendê bim...
Ji ber ku şev
her çiqas dirêj be jî,
herheyî nîne.
Her şevêkê
di bin berdeka xwe de
sibehokeke biçûk
veşartî heye...
Û her girtîgeh
di dîwarê xwe de
qulikek dihêle

ku ji bo derbasbûna
stranekê
têr e.

Wan hînî me kir...

ku bêdeng bin
da ku bimînin...

Lê wan nizanîbû

ku bêdengî

gava dirêj dibe,

dibe kevir,

û kevir

gava bîr tîne,

dibe çiya.

Wan hînî me kir...

navên xwe ji bîr bikin,

me ew

li deriyên ba

nivîsandin.

Wan got:

«Dengên xwe bilind nekin.»

Me helbest nivîsand

bi wan tîpan

ku bêdengî

ji wan ditirse.

Wan got:

«Welat peyvekî metirsîdar e.»

Me peyv

hilgirt,

wekî cotkar

tovekê

di kefa destê xwe de
hilgire,
û me rê kir.
Me tiştekî din
tunebû
bilî ev dil,
lê dil,
gava ku serneketinê
red dike,
dibe alayek.
Û me tiştekî din
tunebû
bilî ev bîranîn,
lê bîranîn,
gava ku tê dorpêçkirin,
ji xwe re
di bin erdê de
rêyekê
dikole.
Ey şev...
Heke tu dixwazî
girîna min bibe,
hemû tiştên ku
ji tirsê me mane
jî bibe,
lê dengê çiyayê
ji me re bihêle.
Ji ber ku ew kes
ku difikirin
çiya bêdeng in,

nehîstine
çawa kevir dibe deng
gava welat
ji hundirê wan
tê derxistin.
Li vir ez hinekî
li bendê bim...
Ne ji ber ku ez
lawaz im,
lê ji ber ku ez dizanim
ku sibeh
ji wan kesan
hezk nake
ku lezê pê dikin.
Ez ê li bendê bim
heta dawîn erebe
ji trêne serketinên winda
derbas bibe,
heta maskên serketiyan
ji pencereyên wan
bikevin,
û heta rê
navê xwe yê kevn
dîsa bistîne.
Paşê ez ê biçim.
Ne li dû kesekî,
ne jî li pêşiya kesekî.
Ez ê biçim,
wekî welat dimeşe
gava ku fêr dike

ku lingên wî
ne milkê sînor in.
Ez ê nanê dayika xwe
hilgirim,
axê bavê xwe,
û dengê wan kesan
ku gor
têrî navên wan
nebû.
Û ez ê ji winda-bûyan re bêjim:
«Me we ji bîr nekir.»
Rê dirêj bû,
û nexşe teng bû,
û şev
li ser her stêrkê
nobedar danîbû...
Lê me hîn jî
dît.
Û gava ji me pirsîn:
«Hûn çi dixwazin?»
Me negot:
«Qesrek...
Ne text...
Ne jî zêr.»
Me tenê got:
«Em dixwazin bijîn,
bê ku em
ji hebûna xwe
bibin aciz û biborin.»
Em dixwazin
pencereyekê vekin

û ji hewayê
netirsin.
Em dixwazin
navê xwe bêjin,
wekî çem
navê xwe dibêje
dema ku diçe
ber bi deryayê ve.
Li vir ez hinekî
li bendê bim...
Paşê, gava şev
ji girîna min re
bibe dawî,
ez ê serê xwe
bilind bikim.
Ez ê li stêrkê
di asîmanê de
negerim;
ez ê yekê
di axa welatê de
biçînim.
Û gava sibeh bê,
ez ê jê re bêjim:
«Tu gelek dereng mayî...
Lê ez...
nemirim.
Ez tenê
agirê
parastim,
da ku jêhrê
hîn nebe
çawa bibe
welat.»

Welatek di navbera T û S de winda bû

Dem bi nezanîyê ducan e,
zikê xwe yê giran
ji serdemekê ber bi serdemekê ve
dikişîne,
û tişteki din
ji bilî koran
zêdetir
naînîne.

Welatek winda bû,
di navbera T û S de;
di nav dîrokekê
ku şûr dinivîse
û siyasetekê
ku xwînê ji destên xwe
dişo
û bi navê welat
behs dike.

Her car ku digot:
«Ez im»,
destekî biyanî
nîşanek danî
di navbera wî û navê wî de.
Çanda wî bêber e;
pirtûk pir in,
lê rastî
hîn jî
sîtiya ye.

Helbestvan jî
helbestên xwe
li ser dîwarên pesindanê
vedalînin,
paşê ji bîr dikin
ku ziman
ji bo vê hatiye afirandin
ku bibêje:
«Na.»
Gelo helbest
dema qelem
dibe şêst salî
diveje?
An jî temen
wê gavê dest pê dike
ku helbestvan
ji tirsê xwe
mezintir dibe?
Û gelo çîrok
di nav rê û çîrokekê de
radizê,
dema ku welat
li ser beriya kabûsekê
şiyar e?
Ez nizamim
çawa kerê
bawer bikim
ku ev gul e,
ne xwarin.
Ku şehd
ne her tişt e

ku tê xwestin û tê daxwazkirin
ku bê daqurtandin,
û ku hin dest
ji bo parastina bedewiyê
hatine afirandin,
ne ji bo jêkirina wê.
Di welatê me de...
Heke tu bibêjî:
«Gul»,
ew ê ji te bipirsin:
«Bi çend e?»
Heke tu bibêjî:
«Helbest»,
ew ê bibêjin:
«Li hember tankekê
çi dike?»
Heke tu bibêjî:
«Azadî»,
ew ê li dora xwe
binêrin,
berî ku nefesê xwe
bikin.
Ey welatê min...
Çend caran mirî yî
da ku ew
dîroka mirina te
binivîsin?
Alaya te
li ser gora te
bilind kirin

û gotin:
«Me serket.»
Ev çi serketin e,
dema ku gel
dawî kes e
ku dizane
ku winda kiriye?
Ez ditirsim
ku em
navên girtûgevanan
biguherînin,
lê zindanê
bihêlin,
û rengê alayê
biguherînin,
lê mirovan
ji bîr bikin.
Ey welatê T û S...
Tu kengî
ê vegerî navê xwe?
Tu kengî
ê bibî ku mirov
welatîyek be,
ne hejmarek,
û welat
malek be,
ne sloganek,
û helbest
ji çepikên pesindanê
hêzdartir be?

Bihêlin gulê
mafê xwe yê biharê
hebe,
û bihêlin welat
mafê xwe hebe
ku bibêje:
«Ez...»
Ji ber ku hin bedewî
nayên jêkirin...
Ew tîn hiştin
ku sax bimînin
da ku şahidiyê bikin
ku wêrankirin
serneketiye.

Hewayaya Evîna Te

Hez kirîya min...
Ez ji te hez dikim
dema ku te min
di deryaya hêviyê de winda kir,
û min nizanî:
Ma ez di nav te de
dike tim bin avê,
an tu min
ji hişkahiya vê dinyayê
derdixistî?
Ji roja ku tu
derbasî dilê min bûyî,
wateya hewayê
guherî;
ji bo her paceyekê
hesretek heye,
û ji bo her bayekê
destekî veşartî heye
ku dişibe
destê te.
Û xewnên min
radibin
her car ku navê te
nêzî xewna min
derbas dibe...
Wekî ku şev,
berî te...
tarîtiyekî kor bû,

ku li bendê bû
ronahiyê fêr bibe.
Ez ji te hez dikim...
Wekî ax
baranê hez dike
ku hîn neketiye,
û wekî derya
li benda pêla xwe ye
da ku paşdem...
fêm bike
ku perav
di hundirê wê de
dijî.
Tu ne tenê jinek î
ku di jiyana min re
derbas bûye;
tu wateyî
ku jiyana
ji tenê rojên
zêdetir bike.
Her car ku hewl didim
te binivîsim,
ziman ji bo te
teng dibe,
lê dilê min
berfireh dibe.
Û her car ku hewl didim
te ji bîr bikim,
navê te
di nav tiştan de
veşartî dibînim:

di lerizîna baranê de...
di westiyana êvarê de...
û di wê dûrahiyê ya nepenî de
ku di navbera
du lêdanên dil de ye.
Evîn çi ye?
Ew e ku nebûn
ji hevdîtînê
zêdetir
bibe hebûn,
û ku ruhê mirovekî
bi tenê jinekê
tije bibe,
heta ku dinya
ji dilê wî
tengtir xuya bibe.
Ez ji te hez dikim...
Ne ji ber ku
tu bedewtirîn tişt î
ku min dîtiye,
lê ji ber ku,
dema ku min
cara yekemîn tu dît...
min hest kir
ku di hundirê min de
tişteke kevn
ji nişka ve
şiyar bûye,
wekî ku ew

ji destpêka yekemîn
lêdana dilê min
di vê dinyayê de
li benda te bû.
Û belkî dilê min
di tevahiya vê temenê de
ne lêdida
tenê ji bo ku
rêya xwe
ber bi te ve
bibîne.

Welatê min... Rûyê Helbestê

Welatê min, rûyê helbestê...

ya dawîn tiştê
ku ji nîşanên me
mayî ye,
dema ku mirin
navên wan kesên
ku em hez dikin
vemirîne,
û dema ku bîranîn
dibe mala wan kesan
ku êdî venagerin.

Li vir...

mirin li ser sînorên jiyanê
rûniştiye,
wekî parêzvanekî kor
ku kesên winda
yek bi yek
dihejmart.

Û ez

di navbera mirin û jiyanê de
derbas dibim,
wekî ku ez
rizgarbûyî yê dawîn im
ji çîrokekê
ku nivîskarê xwe
winda kiriye.

Ez bayê me...

Dema rê

li ber min teng dibe,

û ez dibim
pêlên deryayan
dema ku dûrahî
barê xwe li ser wan giran dike,
û dibim sarmahiya zivistanê...
Dema ku ez hêrs dibim,
ne germayî
ji ba min
rizgar dibe,
û ne zivistan
rêyekê ber bi çûyinê ve
dibîne.
Ez roj im
ku naxwaze ava bibe,
rûyê xwe
li dawiyên asîmanê
daliqînim
û ji şevê re dibêjim:
«Tu ê ew tiştên
ku ji roja min mane
nebirî.»
Ji ber ku di xwîna min de
roj heye,
ku hîn
çawa bimore
fêr nebûye.
Û heke ez êşên xwe
binivîsim...
Ez ê wan
bi murekkebeke derbasdar
nenivîsim;

ez ê wan
bi murekkeba agirê
binivîsim,
da ku kaxez bizane
ku ev birîn
ne mecazek e,
û ku ew tişt
ku di dil de
şewitî
bi helbestan
nayê vemirandin.
Ey welatê min...
Çend caran
me rê veşartîye?
Paşê me
li ser mirina wê
meşîya?
Û çend caran
koçberî vegeriya
û ji me re
bermayên malê
anîn,
siyê paceyekê,
û bîhna dayikekê
ku derfet
nebû ku
bi me re
bişopîne?
Ez ji te re
nagirîm...

Ji ber ku girîn
ji xemgîniya min
biçûktir e.
Ez te
di xwîna xwe de
hilgirim,
wekî birînekê
ku naxwaze
baş bibe,
û wekî helbestekê
ku her car
ez difikirim
ku min dawî lê anîye,
dîsa
ji nû ve
dest pê dike.
Ey welatê ruhê...
Heke mirin
li ser sînorên jiyanê
rawestiya be,
bihêle ez
ber bi wê ve derbas bibim,
di destê min de
rojêk hebe
ku naava bibe,
bahek hebe
ku netewize,
û qelemek
ku hîn jî
navê te

li ser dîwarê agirê
dinivîse.

Ji ber ku heke
ji min bipirsin:

«Ji welatê te
çi ma?»

Ez ê bibêjim:

«Ev dil...

û ev helbest.»

Li Piştê Derî Temenek Tevahî He

Li ber derî rawestiyam,
wekî xerîbekî li ber gorekê
ku navê wî hilnagire,
û di nav darê wî de
li destekê digeriya
ku carekê
roja ji bo wî vedikir.
Ez nehatim
da ku tiştên ji rêwîtiyê mayî
bibîr bînim,
ji ber ku mal
dema em jê derdikevin
ji bîr nake;
ew di temenekî borî de
dimîne
wekî paceyek
ku li ser ronahiya dawîn
hatibe girtin,
û wekî dengê dayikekê
ku zarokên xwe
ji bo şîvê bang dike,
û nizanibe
ku ew êvar
demê rêwîtiya dawîn bû.
Derî bêdeng bû...
wekî dawîn mala
di koçberiyê de
sîtiya bû,
ji rondikan bêber bû;

lê min li pişt wî
gavên salên tevahî
bihîstin,
ku bi pêyên tazî
di nav korîdorê de
diçûn.

Min zarokatiya xwe dît
ku li ber derî
pêlavên xwe
rêk dike,
û feqîriya xwe
ku xwe amade dike
dîroka xwe binivîse,
û wesiyeta min
rondika xwe
veşart,
da ku zarokan
ew nebînin.

Min jî jinik dît
ku her car
tiştek di malê de
dişikêst,
dengê şikestina wî
di bin dilê xwe de
veşart.

Ax ji vê dilê...
ku ji bo hemûyan
bû mal,
lê di hundirê wî de
kesek jî

odeyek tenê
ji bo bêhnvedanê
nebû.
Tu çawa
ev hemû hilgirtî
û neketî?
Tu çawa meşiyayî...
sal li ser milên te
hatibûn daliqandin,
wekî çenteyên
koçberan?
Tu çawa
parçeyên rojê
bi destên xwe
yên ji westînê rehetbûyî
kom dikirin,
paşê ji bo zarokan
dikeniya,
wekî ku dinya
bi vê hemû wêrankirinê
qet ji vir
derbas nebûye?
Dibe ku ji ber ku dayik
xwediyê luksê
hilweşînê nîne.
Ji ber ku mal...
dema dayika wê dikeve,
destek wînda dike
ku li ser dîwarên wê
sibehê nû
daliqîne.

Ax...

Tu xemgîniya xwe
di dawîn çekera dilê xwe de
veşartibû,
û bi kilîta bêdengiyê
li ser wê
derî girtibû,
paşê çûyî,
wekî ku dilê te
qet şikestî
nedîtibe.

Dema tu digiriya,
berî ku kesek
te bibîne
rûyê xwe
dişûşt.

Û dema pişta te
di bin barê rojan de
diket,
tu xwe rast dikirî...
da ku zarok

ji te
şêwaza têkçûnê
fêr nebin.

Dayê...

Tu çi jin bûyî?
Tu zivistan
hilgirt,
lê germiya wî
ji bo destên te
tunebû,

tu biharê
di baxçeyên
ku ne yên te bûn
diçand,
tu ji bo yên din
ew tiştên
ku ji temenê te mabûn
didan,
paşê li ser nivînekê
ji bermahiyên xwe
radiziyayî.
Û îro...
Ez li ber derî
rawestiyam,
û mifteyek min tune
ku deriyê rabirdûyê
veke.
Ez destê xwe
li ser darê danîm,
dilê min
wekî ku
milê te dest pê bike
lêdida.
Û min ji malê re got:
«Ma jinikek
ji vir derbas bû
ku şevê
di bin kenê xwe de
veşartibû?
Ma hîn jî
bîhna destên wê

li ser dîwaran
mayê ye?
Ma berika derî
tê bîranîn
çend caran
ew vegeriya
ji jiyanê giranbûyî,
paşê ket nav malê,
wekî ku
tiştêk qet
nebûye?»
Mal bersiv nade.
Ji ber ku malên
ku şahidê evîna vêqasî
bûne,
dema xwediyên wan
diçin,
bêdengiyê
fêr dibin.
Ez hinekî
li wir rawestim...
paşê fêr dikim:
Ne jinê mal hilgirtibû;
mal
li ser wê
xwe digirt.
Û ew
ji ketinê netirsiyabû,
ne ji ber ku
ew ji xemê
hêzdartir bû,

lê ji ber ku
li pişt wê
çavên biçûk
hebûn
ku hewce bûn
dayikekê rawestî
bibînin.
Her car ku jiyan
wê ber bi aliyekê
dianê,
ew xwe
bi dilê xwe
digrt.
Her car ku westîn
wê giran fikir,
ew êşa xwe
di kûrtirîn aliyê
bêdengiyê de
veşart,
paşê çû...
temenek
li paş xwe
dikişand
ku tu kes
nedidît,
û li ser rê
di her gavê de
parçeyek ji xwe
dihîşt.
Û gava zarok
mezin bûn,

û her yek ji wan
deriyekî dût
hebû,
ew cara yekemîn
bi tenê
rûnişt.
Li wir...
tenê li wir...
ew destûr da
ku dilê wê
bikeve.
Lê ez nizanim
li ku derê ket.
Dibe ku li vir bû...
Li ber vê derî,
li wê cihê ku ez
niha lê rawestiyam,
û li nav şiqên darê
li pey temenekî tevahî
digirim.
Ji ber ku ez
li malê nagirîm...
Ez li pey jinikekê digirim
ku rojekê
ji vir derbas bû,
û difikirî
ku temen
ji bo hemû tiştên
ku em hez dikin
berfireh e.
Ez jê re digirîm...

Dema ew
li paş xwe
rojên ku nebijî
hişt,
û xewnên
ku ji bo mezinbûna yên din
paş xistibûn.
Û ez ji bo her dayikê digirim
ku rondika xwe
paş xist
da ku kesek
wê nebîne,
û westiyana xwe
di dawî şevê de
veşart,
paşê razî,
wekî ku dilê wê
hewceyê kesek nebû
ku wî hilgire.
Ez ji jinan re digirim
ên ku temen
heta demek jî
nedabû wan
ku lawaz bin...
Ji ber ku hin dayik
ji wan tê xwestin
ku her dem
rawestin,
heta piştî ku
di hundirê wan de

hemû tişt
şikestibe.
Û îro ez
derî nakim.
Ez wî girtî dihêlim
da ku li pişt wî
her tiştê ku me hez kir
bimîne.
Û ez diçim...
Ji ber ku hin derî
bi miftan nayên vekirin;
ew bi vegerê
bo temenê xwe
tên vekirin,
û vegera bo temenê
ne mimkûn e.
Û hin dayik
qet ji malan
dernakevin;
piştî ku diçin,
dibin ew ronahiya
nizm û nerm
ku em di dawî şevê de
di paceyekî dûr de
dibînin.
Ew li vir bû...
Paşê hemû tişt
dibe bêdeng.
Siyê wê
li ser derî
dimîne,

û destên wê
di bîranîna darê de
dimînin.
Ew bû...
Ax, çiqas giran e
ev peyv
dema ku ji bo jinikekê
tê gotin,
jina ku temenê xwe
ji bo yê din
daye,
û çûye
bê ku ji xwe re
temenek bihêle.
Ew bû...
Wekî ku
temenê tevahî
di nav peyvekê de
bûbe rabirdû...

ŞEVA SÎTIYA

Li ser berika deriyê
şeva sîtiya rawestiyam,
û şev bi tenê
li wir rawestiyabû,
wekî parêzvanekî
ku navê bajêr
ji bîr kiriye.
Destê xwe
ber bi tarîtiya wê ve
dirêj kir,
ne ji bo ku stêrkek
bistînim,
lê ji bo ku hin
ji xemên xwe
dîsa bistînim
ên ku min li wir
hiştibûn
ji roja ku
dawîn xewna min
rêya xwe
ber bi temamiyê ve
nedîtibû.
Ketim hundir...
Lê şev
wekî ku min
li paş xwe hiştibû
nebû;
ew ji hêviyê
veqetiyabû,

û hemû girîna xwe
da min,
wekî ku ezman
dawîn barana xwe
di çavên min de
spartibû.
Ez demek dirêj
li wir rawestiyam...
heta rondikên min
di kaseya evîna min de
helîn,
û ez ji xemê xwe
vexwarim
heta xem
min nas kir,
û ez êdî
nizanîm
xem li ku derê
dawî dike,
û ez li ku derê
dest pê dikim.
Min ji şevê re got:
«Sibeh kengî tê?»
Lê bersiv nedaye.
Ew stêrkên xwe
yek li pey yek
dişewitand,
û wan di bêrîka nebûnê de
dianîn,
wekî kesek

mifteyên malekê
veşêre
ku êdî
rêya vegerê bo wê
nizane.
Min li bendê ma...
heta bendewarî
bû balîfa min,
û dilê min
bû paceyek
ku li ser
tiştêkî vekirî bû.
Û gava sibeh hat,
ew ne wekî ku
min hêvî dikir
hat;
sînor bû...
rûyê xwe
ji bermahiyên şevê
dişûşt,
û di nav her du destên xwe de
mirina xewnên
dîn
hilgirtibû.
Ez vegeriyam
ser balîfa xwe,
û çavên xwe
girtin,
wekî kesek

ku dawîn ronahiya
di ruhê xwe de
vedimirîne.
Ez razam...
Şev li dora min
helîbû,
lê hêviya min...
hinekî din
hîn şiyar ma,
paşê
kaseya nebûnê
vexwar
heta serxweş bû,
û li kêleka min
ket,
bê ku tiştek
bibêje.
Ji wê şevê û pê ve,
her car ku êvar
tê,
ez li ser
heman berikê
rawestim,
û di nav tarîtiyê de
li pey xemekî digirim
ku hîn
min negiriya ye.
Belkî li wir,
li dawiyê vê şevê,
sibehêk din hebe,
sibehêk ku hêjayî
li benda wê manê ye.

Dema ku ji te tenê nebûn dimîne

Êvar dê bê...

Û tu kes

nizane ku ez li vir bûm,

ji bilî paceyekê

ku bayê li ser girtibû,

û siyekî

ku hinekî dereng

li pey xwediyê xwe

mayîbû.

Êvar dê bê...

kursiyên ku me

li ser wan rûniştibûn

sar dibin,

û navê me

dibe du tîp

ku di ava bîranînê de

avabûne,

paşê

ji avê re jî

bîranîn namîne.

Dibe ku mirovek

ji wê cihê

derbas bibe

ku ez ji wir

derbas bûbûm,

û kevirêkî

xwar bibîne,

û nezane...

ku destê min
rojekê
li ser wî
xwe digirt,
da ku ez
ji jiyanê nekevim.
Dibe ku jinek
bi cilên spî re
derbas bibe,
û bifikire ku bîhn
ji baxçeyê hatiye...
û nezane ku ez
rojekê êvarê
dilêkî tevahî
di bin dara yasemînê de
definkiribûm.
Min nexwest
li paş xwe
peykerêk bihêlim,
an wêneyekî
li ser dîwarekê
daliqandî,
min tenê dixwest
tiştekî biçûk
bimîne,
tiştekî ku dişibe
lerizîna destê
dema mirov
ji kesê ku hez dike
bi xatirê re dibêje.

Lê tişt
xwediyên xwe
naparêzin.
Mal
gavên niştecihên xwe
ji bîr dikin,
û derî
nînin bîranîn bikin
çend caran
ji bo evînê
vekirî bûn,
paşê li ser winda-bûnê
girtî bûn.
Heta rê jî,
ku salan
min hilgirtibû,
dema ez çûm
negot:
«Li vir mirovek bû
ku dilê xwe
hilgirt,
wekî mirov
birînek hilgire
ku ditirse
xwîn lê bike.»
Rê sar bû...
Û ez çûm.
Ey nebûn...
Navê min
neke yekcar ji destê min,

hinek ji wî
ji min re bihêle,
ew qas ku
gava ez bi tenê bim
bikaribim
xwe bang bikim.
Rûyê min bigire...
Dengê min bigire...
Peyamên ku
qet negihîştin bigire,
bajarên ku min hez dikir
û paşê deriyên xwe
li ber rûyê min girtin bigire,
lê ew xemgîniya kevn
ji min re bihêle
ku min hîn kir
mirov
carek tenê
namire.
Ew hinek hinek dimire,
her car ku kesek
wî ji bîr dike.
Min difikirî
ku mirin
ew e ku dil
dawî bibe.
Paşê min fêhm kir
ku mirin ji wê
firehtir e:
ku tu li cihêkî
rûniştî

ku carekê
bi axaftina xwe
tije dikirî,
lê tu kes
berê xwe
li te nade.
Ku navê te
li ser devê kesekî
ku te hez dikir
derbas bibe,
û ew wî bibêje
wekî navê mirovekî
xerîb.
Ku tu wêneyê xwe
yê kevn
di çekerekî
ji bîrkirî de bibînî...
li mirova wêneyê
binêrî
û ji wî bipirsî:
«Tu kî yî?»
Çend caran...
min xwe
defin kir
bê ku kesek
li cenazeya min
beşdar bibe?
Carek...
dema ku min
malek hişt

ku min difikirî
welatê min e.
Carek din...
dema ku jinek
min hişt
û nîvê ronahiya xwe
bi xwe re bir.
Carek din...
dema ku min ji jiyanê re got:
«Ez baş im...»
lê tiştêk di hundirê min de
ji binê bîrê
bang dikir.
Carek din...
dema ku min fêhm kir
ku ew kesên
ku min hez dikir
dikarin piştî min
bi hêsanî
bijîn.
Ez ê biçim.
Ne ji ber ku rê
armanca xwe dizane,
lê ji ber ku rawestan
tiştê şikestî
dîsa saz nake.
Ez ê biçim...
wekî ewr
li ser gundekî
derbas dibin

ku navên xwe
nizandin,
û wekî rêwî
mifteyek hilgire
ji bo deriyekê
ku êdî
tune ye.
Ez ê biçim...
Di bêrîka min de
destek axê heye...
Û di sînga min de
bajarekî heye
ku li ser nexşeyan
xuya nabe.
Û heke ji min bipirsin:
«Tu ji ku hatî?»
Ez ê bibêjim:
«Ji cihêkê
ku rojekê
malek min lê hebû,
paşê
ji bîranînê re
bû.»
Li goristanan
li pey min negerin.
Ez li wir nînim.
Ez di wê rêyê de me
ku min temam nekir...
Di wê pirtûkê de
ku rûpela dawîn
spî hiştim,

di wê helbestê de
ku mir
berî ku
qafiyeya xwe bibîne,
di destê zarokekê de...
ku ji bo trênekî
diçe
destê xwe
bilind dike,
û di dayikekê de...
ku fîncana zêde
li ser sifrê datîne,
paşê tê bîra wê
ku kesên winda
naxwin.
Ez di wan tiştan de me...
ên ku tu kes
nizane
çima êş dikin.
Rojek dê bê
ku tu kes
min neanî bîra xwe.
Ne girîng e.
Ji ber ku heta stêrkên
ku bi hezaran salan
ronahî dabûn
sibehêkê vedimirin,
bê ku asîman
dengê ketina wan
bibihîze.
Û heta derya

yek pêl jî
naparêze,
tevî ku temenê xwe
li ser peravê
heman çîrokê
nivîsiye.
Û heta gul
dema ku diçe pelên xwe
ji bîhnê
neaxive.
Çima ez ji bîrkinê
bitirsim?
Ez tenê dixwazim...
Dema ku hemû tişt
dawî bibe,
di vê dinyayê de
tişteki biçûk
bimîne,
ku navê min
nizane,
lê dizane ku
ez ji vir derbas bûm.
Kevirê germ
li bin darekê,
kursiyekê vala
li dawiyê baxçeyê,
paceyek ku baran
ji xewê radike,
an stranekê kevn
ku gava xerîbek
dibihîze,

xemgîniyek hest dike
ku çavkaniya wê
nizane.
Ev ji min re têr e.
Ku ji min re
şopêk bê nav
bimîne.
Û gava rê
ji gavên min bipirse,
bersivê nedin.
Ji wê re bibêjin:
«Li vir bû...
mirovek
ku dilê xwe
ji ya ku dil
dikare hilgire
zêdetir hilgirt,
û meşiya.
Ew jiyanê
hez dikir,
tevî ku jiyanê
ji wî
ji ya ku daye
zêdetir stend.
Û her car ku
tiştek ji dest da,
ew di helbestekê de
veşart,
heta ku sînga wî
bû goristana peyvan.
Paşê çû.

Em nizanin
ber bi ku ve.
Lê ji wê rojê û pê ve,
her car ku baran
dibare...
me di nav keviran de
dengêk bihîst
ku dişibiya wî.»
Dibe ku ez
navê xwe ji bîr bikim,
û dibe ku erd
lingê min ji bîr bike,
û dibe ku rûyê min
bibe xetekî nizm
di defterekî kevn de.
Lê ez ê ji kesî
nexwazim
ku min bibîr bîne.
Ji ber ku bîranîn
nemirî nîne.
Nemiriya rastîn
ew e ku tu bikaribî
winda bibî
bê ku nebûna te
bibe derewek.
Ku tu ji jiyanê re bibêjî:
«Ez li vir bûm.»
Paşê wê
bê şahid
bihêlî.
Û di dawiyê şevê de...

Dema ku bajar vedimirin
û her xerîb
divegere
ba tenêtiya xwe,
ez ê li ser
kenara temenê
bi tenê rûnim,
û salên xwe
li ber xwe
rêz bikim,
wekî pelên şilbûyî.
Rûyên wan kesên
ku min hez dikir
yek bi yek
dest pê dikim
dest lê dikim...
û dibêjim:
«Bibore min,
ji ber ku min
nikarîbû bimînim.»
Paşê ez ê ronahiyê
vemirînim.
Ne ji ber ku
ez qediya me...
Lê ji ber ku
ez westiyam
ji qanihkirina tarîtiyê
ku ez hîn li vir im.
Û gava ji min
tenê ev bédengî bimîne,
sibeh dê bê.

Darek dê
gulekî nû veke.
Zarokek dê
bê ku min nas bike
derbas bibe.
Û ew ê di rê de
li ser siyê min ê kevn
bimeşe.
Wê demê tenê
ez ê bizanim ku ez
rizgar bûme:
Ji min tu kes
nemaye...
Lê jiyan
meşiya.
Û ev e dawîya
rêya min...
Ku ez biçim...
û dinya
bêyî min
meşîna xwe bidomîne,
û ji min re
tenê dilekî nenas
bimîne
ku rojekê êvarê
bibêje:
«Li vir mirovek bû...
ku gelek hez dikir...
û ji ya ku dikaribû
hilgire
zêdetir winda kir...
paşê çû.
Hinek ronahî
li paş xwe hişt,
û nebûnekî pir.»

Îlon, Dawîya Rêwîtiyê

Bayên Îlonê
navên wan kesên ku çûne
hilgirin...
û kincê nebûnekê
ku hîn jî
ji baranê şil e.
Ew ji ber darekê
tenê derbas dibe,
ji nav pelên wê
zarokekê kevn
derdikeve,
li pey perperîkekê
dizive,
û nizane ku rê
ji lingên wî
dirêjtir e.
Di paceyekê
nîv vekirî de,
ba bîhna nanê
li wir dihêle,
û siyê dayikekê
ku hîn jî
li benda kesekî ye
ku vedigere,
kesek ku
çil payîz dereng maye.
Û ez...

di bêrîkên wê de
li pey mifteyekî
zengilî digerim,
li pey deriyekê
ku mala xwe
ji bîr kiriye,
û li pey aliyekê
ku xerîb
dîsa vegerîne ba xwe.
Her car ku ba
dide...
ji dilê min
pelên ku min
nenivîsandine
dikevin,
û nameyên
ku navnîşanên xwe
winda kirine...
û xewnên
ku nizanîbûn
ku welat dikare
deriyên xwe
li ber zarokên xwe
bigire.
Îlon...
Tu pelan
naxî,
tu ew tişt
dixî
ku ji temenên me
mayî ye.

Pel li pey pel...
heta em
berî darê
tazî rawestin
û êdî
neanî bîra xwe
kengî bihar
ji destê me çû.
Di çenteya min de
destek ax heye,
kevirêkî ji rê,
dengê avê
yê dûr,
û rûyê jinekê
ku salan
ji bîr kiriye,
lê ez
min ji bîr nekiriye.
Û li dawiyê wê,
dengê bavê min:
«Pir dûr neçe...»
Lê ez dûr çûm.
Rê mezin bû...
û welat
bû cihêk
ku ez di sînga xwe de
hilgirim,
her car ku erdnîgarî
nikare min hilgire.
Ez dimeşim...

û ba gavên min
jê dibe,
wekî ku ew
naxwaze kesek bizane
ku ez ji vir
derbas bûm.
Û gava ez digihîjim
dawiya rêwîtiyê,
ez welatekî
nabînim.
Ez darekî kal
dibînim
ku bi bêdengiya xwe
ji min dipirse:
«Tu li pey welat
digeriya?
An li pey xwe,
dema ku welat
ji destê te winda bû?»
Ez serê xwe
li ser stûyê wê datînim,
û di darê wê de
gavên wan kesên
ku çûne
dibihîzim.
Û di dawiyê de
fêm dikim:
Koçberî
ne ew bû
ku ez ji welat
dûr bim;

ew ew bû
ku ez welat
bi xwe re
ber bi her cihê ve
bibim,
paşê nikaribim
bigihîjim wî.
Ba winda dibe...
Û ez çenteya xwe
vedikim.
Ji bilî
pelekî zer
tiştek nabînim,
ku min di payîzekê de
li ser nivîsandibû:
«Hesret ew nîne
ku tu ji cihêkî re
hesret bikî;
lê ew e
ku cih
di hundirê te de
bimîne,
dema ku gihiştina wî
bibe
ne mimkûn.»

Û Dema ku Ez Van Rûpelan Digirim...
 Li nav peyvan li min negerin;
 Ji ber ku min tiştê ji ruhê xwe
 di hevoka ku min neceriband temam bikim,
 û di hesretê ku di navbera du lêdanên dil de
 mayî rawestiyabû,
 hişt.
 Û heke li dawiyê rûpelê
 lerizîna ronahiyekê ku nayê dîtin
 dîtin,
 zanibin ku ez ji vir reborîme,
 bi giraniya hemû kesên ku min hez ji wan kir
 û hemû wan kesên
 ku min nikarî wan ji nebûnê rizgar bikim.
 Û dema ku murekkeb sar dibe...
 û helbest radizê...
 Destên xwe hinekî
 li ser vê spîtiyê deynin...
 Belkî dilê min
 dawîn tiştê bû
 ku ji welatê min re
 ji min re mayîbû.
 Û belkî hesret
 ew navê veşartî bû
 ku ruhê min
 her car ku ez rêya xwe ber bi xwe ve
 winda fikir
 bi wî navî
 min digot.
 Û heke paşê
 min li vir nedîtin...
 Nebeje ku ez çûme;
 Dibe ku ez li wir bûm...
 Di wê dûrahiya veşartî de
 ku di navbera dawîna herfê
 û yekem rondikê de
 dirêj dibe.

Ez ji te re bê dengim,
ji dil re bese dikevim,
li her derê ku di nava
xwe de cih girtî,
ji bo te, ji bo ku tenê
bi te re bêm, di dilê xwe de
hêsetî didim,
heta ku em bi hev re
di hevgirtinê de bin...

Nîşgeha Hesretê

Ji ber ku Hesret, ji dilê min
durokiyeke hilweşandî ye ji qewlê

Dr. Îdnan Bizan

